

“55” Press Reviews, 2026

www.labeque.com - <https://labeque.lnk.to/55Album>

- The Times / The eight best classical albums to listen to this month / Geoff Brown / 29.06.2026
- RTP play / radio podcast / 11.05.2026 / Supernova
- Album Announcement / Klassiek Centraal (Be) / 14.05.2026
- Lekker Track: Labèque zussen / NPO Klassiek / 26.05.2026
- 3CAT / Radio Interview / Albert Torrens / 12.06/2026
- Video of the day / Gramophone UK / 12.06.2026
- Opus Klassiek / Aart van der Wal / CD-recensie / 12.06.2026
- Presto Music (UK) / Review / 12.06.2026
- The Times / Review / 12.06.2026
- RONDO Magazin (DE) / Startseite • Rezensionen / Guido Fischer / 13.06.2026
- Le Soir (Be) / Un album de piano : « 55 » de Katia et Marielle Labèque / 15.06.2026
- Pizzicato / Remy Franck (Lux) / 15.06.2026
- The Scotsman / review / Ken Walton (UK) / 16.06.2026
- Official Charts / Deezer
- Sonograma / review / Carme Miro / 29.06.2026
- Meet the Artist / Interview / The Cross-Eyed Pianist / June 18, 2026

- En cherchant bien / En forme de célébration-partage de leurs 55 ans de magnifique carrière / Francis Lipka / 18.06.2026
- Avrotos / 55 jaar Katia en Marielle Labèque: een jubileumbox vol hoogtepunten / 18.06.2026
- JDD / Jardin D'Eden / Ludovic Perrin / 14.06.2026
- NPR / 4 hands on the keys: The continuing piano adventures of the fearless Labèque sisters / Tom Huizenga / June 12, 2026
- The Guardian / Katia and Marielle Labèque: 55 album review – a handsome tribute to the sisters' musical curiosity and brilliance / Clive Paget / 11.06.2026
- The Guardian / "This week Tom has been listening to..." / Tom Service / 03.06.2026
- Le Monde / Katia et Marielle Labèque, pianistes : « A deux, on a plus de force pour se battre comme pour s'amuser » / Denis Cosnard 10.05.2026
- El Ritmo / Katia & Marielle Labèque, Talento por partida doble / Lorena Jimenez / junio 2026
- Musica / Katia e Marielle Labèque: 55 anni insieme, al pianoforte / Nicola Cattò / apr. 2026
- La Croix / « 55 », par Katia et Marielle Labèque / Emmanuelle Giuliani / 14.06.2026

The eight best classical albums to listen to this month

From the fearless Labèque sisters to Vasily Petrenko's powerful Mahler journey, our critic rounds up his latest classical picks

Katia and Marielle Labèque

UMBERTO NICOLETTI

Geoff Brown

The pleasure principle plays a part when picking from the avalanche of classical albums. I want to listen to music that I and hopefully others will enjoy; ditto with performing artists. June has been remarkable for its pianists. Simone Dinnerstein dashed off Philip Glass's Tirol Concerto with winning panache in her album Hourglass. Then the fearless Labèque sisters arrived, celebrating 55 years of piano duo fireworks with 55 tracks, some new, some old, on an album entitled, wait for it, 55. Some Glass was included too, though the French giants (Debussy and co.) easily came out on top. Finally, Cédric Tiberghien appeared with the last in his survey of Bach's keyboard variations, mingling the mighty Diabelli Variations with gnomic Ligeti and Kurtag. What have you been listening to? Let me know in the comments.

Katia and Marielle Labèque

55

Deutsche Grammophon

★★★★☆

The title of course was picked for a reason, 55 years roughly being the extent of the recording career of this inimitable French piano duo (long black hair, quirky gestures). The album also contains 55 tracks, almost half of them newly recorded, with the rest picked from past performances, mostly of 20th century fare, plus some non-classical excursions.

[...] brilliant two-piano rendition of the finale of Gershwin's Concerto in F: a towering example of the sibling togetherness, wizardry and joy that make the Labèques' act at its best so intoxicating.

Other glories multiply in the central block of tracks devoted to French and German repertoire. Debussy's Clair de lune couldn't be more smoothly lovely. Ravel and Fauré delight, too, as do Fanny Mendelssohn and Marie Jaëll. The collection's last third concentrates on modernists of various stripes, with subtle tiptoeings through pieces by Arvo Part, poignant slivers of Satie, a few gentle words from Philip Glass and, as the climax, a brazenly hard-edged track from the amazing recording of Messiaen's Visions de l'Amen that launched the Labèques' 55 years. May there be many more.

Irmãs Labèque: 55 anos de discos, novo disco com 55 peças

11.05.2026 – RTP (Radio, Portugal) - Supernova

Listen here: <https://www.rtp.pt/play/p16099/e927762/supernova>

14.05.2026 – *Klassiek Centraal (BE)*

Album announcement

Vijfenvijftig jaar na de release van hun eerste opname vieren Katia en Marielle Labèque een buitengewone artistieke carrière met “55”, een baanbrekende 3-CD boxset die nieuwe opnames en zorgvuldig geselecteerde archiefschatten uit meer dan een halve eeuw samenbrengt. Het debuutalbum van de zussen Labèque, uitgebracht in 1970 onder de artistieke leiding van Olivier Messiaen, markeerde het begin van een van de meest unieke carrières in de hedendaagse muziek. “Visions de l’Amen was onze allereerste opname. We waren 17 en 19 jaar oud. Olivier Messiaen zelf vroeg ons om het op te nemen,” herinneren ze zich.

Met 25 nieuwe tracks (opgenomen in 2025, waaronder opnames die voor het eerst wereldwijd worden uitgebracht) en 30 historische tracks (opgenomen tussen 1970 en 2024) biedt het album een intiem portret van twee artiesten die consequent de grenzen tussen klassiek, hedendaagse muziek, jazz, minimalisme en populaire tradities hebben overschreden. “55” legt speciale nadruk op vrouwelijke componisten: 12 van de 55 tracks zijn van acht verschillende vrouwen. Katia en Marielle zeggen over deze vrouwelijke componisten: “Hun ogenschijnlijke zwijgen was slechts een sluier die de geschiedenis hen oplegde. Hun verhalen – buitengewone levens en moedige lotgevallen – resoneren vandaag met een indrukwekkende kracht.”

Naast de muzikale omlijsting is “55” ook een visueel en redactioneel werk: de box bevat foto’s van Brigitte Lacombe die meer dan vier decennia van gezamenlijke artistieke creatie en vriendschap documenteren, evenals een gedetailleerd begeleidend boekje met een essay van musicoloog en journalist Renaud Machard, historische achtergrond en citaten van de componisten.

<https://klassiek-centraal.be/cdreleases/katia-marielle-labeque-55/>

Lekkere Track: Labèque zussen

26.05.2026 – NPO Klassiek (Radio, NL)

De Muziekfabriek - AVROTROS

Een muziekstuk passend bij de dag, gekozen door Carine. Op 12 juni verschijnt het nieuwe album van de Franse pianozussen Labèque, genaamd '55'.

Katia en Mariëlle Labèque weten niet beter dan hun levens samen te delen. Ze wonen al meer dan 55 jaar samen, ondertussen in een prachtig huis in Rome. Op foto's die ze deelden is een enorme witte palazzo-achtige ruimte te zien met daarin twee gevaartes van zwarte vleugels. Vijfenvijftig jaar na hun eerste opname vieren ze hun succesvolle, ongewone pianoleven met deze CD. Carine laat graag een voorproefje horen...

<https://www.npoklassiek.nl/fragmenten/de-muziekfabriek/019e6417-ad9b-7160-ba41-7814c73355ff/2026-05-26-lekkere-track-labeque-zussen>

12.06.2026 – 3CAT / Albert Torrens (ESP)

Fem un tast del nou disc 55 de les germanes Labèque

Radio interview

Listen here:

<https://www.3cat.cat/3cat/fem-un-tast-del-nou-disc-55-de-les-germanes-labeque/audio/1283646/>

GRAMOPHONE

12.06.2026 – Gramophone (UK)

Video of the Day

"On 55, the Labèque sisters demonstrate their curiosity and commitment to creation, and their unique role as bridges between eras, aesthetics and musical worlds. Disappointed by the lack of women composers not featured in their back catalogue, 13 of the 25 new tracks are composed by 10 different women."

<https://www.gramophone.co.uk/content/news/video-of-the-day-katia-and-marielle-labeque-perform-chalmins-valse-noire>

12.06.2026 – Opus Klassiek / Aart van der Wal (NL) - *CD-recensie*

Katia en Marielle Labèque

Een leven in klank en tweespraak

★★★★★

Er zijn in de muziekgeschiedenis maar weinig duo's die zo vanzelfsprekend met elkaar worden geassocieerd als Katia (*1950) en Marielle (*1952) Labèque. Niet alleen omdat ze zussen zijn, maar omdat hun muzikale levensloop vrijwel vanaf het begin een onlosmakelijk traject vormde. De wortels van hun carrière reiken terug tot de jaren zestig, toen ze nog als jonge tieners al een opmerkelijke muzikale virtuositeit, interpretatieve beheersing en in de vormstructuur verankerd samenspel aan de dag legden. Wat toen nog slechts begon als een belofte, groeide al spoedig uit tot een van de meest duurzame, veelzijdige en invloedrijke carrières in de klassieke muziek.

Katia en Marielle Labèque

Jaren van vorming

Ze groeiden op in Bayonne, in Frans Baskenland. Hun moeder, Adélaïde Labèque, zelf pianiste, gaf hen de eerste pianolessen. Al in de vroege jaren zestig werden ze als veelbelovende studentes toegelaten tot het Conservatoire de Paris. Hun eerste optredens als duo dateren uit het midden van de jaren zestig. Critici merkten op hoe natuurlijk hun samenspel was.

De jaren zeventig

Ze traden al snel op in Frankrijk, Italië en Duitsland, onder meer samenwerkend met dirigenten als Jean-Claude Casadesus en Sergiu Comissiona. Hun Stravinsky viel toen al op door de gedemonstreerde ritmische helderheid naast de klankmatige verfijning. Luciano Berio schreef over hen: 'Liefde en enthousiasme voor muziek, en de wens om

erdoor te ontsnappen aan de wereld... Voor mij is dat waar het om draait. Wat Katia en Marielle betreft: hun manier van spelen heeft mij altijd diep geraakt.'

Met Luciano Berio (Londen, 1972)

Doorbraak in de jaren tachtig

Hun opname van Gershwins *Rhapsody in Blue* werd een ware bestseller. Het was het begin van een ononderbroken internationale carrière en daarmee tevens hun onaantastbare reputatie als bruggenbouwers tussen klassiek en jazz.

Repertoire

Internationale bekendheid betekende ook de belangstelling van componisten, die voor het duo componeerden, waaronder illustere namen als die van Philip Glass, Osvaldo Golijov, Bryce Dessner, Louis Andriessen, Luciano Berio en Philippe Boesmans.

De relatie tussen de Labèques en Philip Glass is die van een artistieke convergentie. Glass' muziek vraagt om een paradoxale combinatie van mechanische precisie en organische ruimtelijkheid; precies het terrein waarop de Labèques mede uitblinken. Zijn minimalisme is het spel van microvariaties, subtiel verschuivende accenten en kleurwisselingen.

Hun opname van de *Cocteau Trilogy* mag exemplarisch heten. Glass' fascinatie voor Jean Cocteau - diens mythologie, symboliek, 'droomlogica' - vindt in de Labèques haar ideale 'vertaling'. Ze spelen de muziek niet als epaterende filmmuziek, maar als - ik noemde het

reeds - psychologisch landschap. Onder hun handen worden de herhalingen fluisterende mantra's, de harmonische verschuivingen evocatieve schaduwen.

Met Philip Glass (Philharmonie de Paris, 2019)

De ontmoetingen tussen de Labèques en Osvaldo Golijov zijn uitgemond in een van de meest vruchtbare kruisbestuivingen in de hedendaagse muziek. Golijov, zelf gevormd door joodse, Latijns-Amerikaanse en Oost-Europese tradities, vond in de Labèques uitvoerders die zijn hybride esthetiek tot in detail belichaamden.

Die samenwerking met Golijov leverde het kleurrijke *Nazareno* op, geen traditioneel concerto, maar een ritmisch 'ritueel', vervuld van explosieve energie en een sterk instinct voor dans, maar ook het vermogen om lyriek en ritme te verbinden in een discours van bijna theatrale intensiteit. De Labèques hebben de verleiding weten te doorstaan om het werk niet als showstuk te presenteren, tot grote waardering van de componist. Golijov merkte daarbij op dat de Labèques het concerto uitvoerden zoals hij het tijdens het concipiëren had gehoord. Muziek, gebouwd op contrasten tussen extase en verstillings, ritme en gebed, melancholie en eruptie, vond in hen naar zijn eigen zeggen de ideale vertolkers.

Baskische identiteit

Voor Katia en Marielle Labèque is dit niet zomaar een folkloristisch detail, maar de diep liggende bron van hun muzikale sensibiliteit. Zoals dat eens ook voor Maurice Ravel gold (hij werd geboren in Ciboure, een dorp in Frans-Baskenland, nabij Saint-Jean-de-Luz). De

Baskische cultuur is polyfoon, ritmisch, bijna fysiek, elementen die onmiskenbaar terugkeren in hun spel.

In Baskenland is zingen zoiets als een sociale bezigheid: op straat, in cafés, tijdens feesten, tijdens rouw. De polyfone zangtraditie (kantuz) vormt een klankwereld waarin stemmen zowel met elkaar concurreren als in elkaar grijpen. Het is niet moeilijk om hierin de kiem te zien van het Labèque-duo: twee stemmen die zowel met elkaar concurreren als versmelten, en elkaar versterken door het verschillende rollenspel.

De Baskische dansen, zoals de fandango en arin-arin, hebben een ritmische motoriek die je terughoort in hun Stravinsky, hun Golijov, hun Dessner. Het is 'hun' ritme dat niet mechanisch voortmarcheert, maar spiritueel en levensecht hun spel mede grote uitdrukingskracht verleent.

Met Bryce Dessner in Baskenland (2017)

Hun album *Amoria* is geen nostalgisch project, maar munt uit in de voortdurende vernieuwing van het Baskische bronmateriaal. Niet in puur etnografisch opzicht, maar als levende muziek die tevens hun muzikale identiteit voedt. Het is muziek waarin melancholie en vitaliteit elkaar niet tegenspreken, maar samen bestaan, in hun charismatisch samenspel.

Moeder Labèque

Adélaïde Labèque was geen voetnoot in hun biografie, maar de feitelijke 'oerbron' van hun muzikale bestaan. Ze was pianiste, pedagoge, met een bijna ascetische toewijding aan muziek. Ze geloofde niet in virtuositeit als doel, maar in klankvorming, frasering, natuurlijke 'ademhaling' en het vermogen om een muzikale gedachte spontaan en overtuigend uit te dragen. Ze leerde haar beide dochters dat techniek geen kwestie van spierkracht is, maar van luisterkracht. Ze gaf hen nog iets anders mee: het gevoel van muzikale noblesse. Het is daarom veelzeggend dat de Labèques nooit enige rivaliteit hebben gekend: muziek niet als wedstrijd, niet als competitie, maar als hoogstaande conversatie, als dialoog. En zo is het gebleven, tot op de dag van vandaag.

Interpretatiestijl

De Labèques hebben een direct herkenbare stijl, die zich echter manifesteert afhankelijk van het gekozen repertoire. In Ravel hoor je kleur en transparantie, nooit zwaar, nooit romantiserend, maar wel lichtvoetig, helder en precies. In Stravinsky is er de ritmische architectuur. Ze spelen Stravinsky niet als brute kracht, maar overrompend, als geometrie in voortdurende beweging. In Glass is er de pulserende helderheid, exemplarisch, nooit mechanisch, nooit zweverig, helder, ritmisch, ruimtelijk. In Mozart op fortepiano is er de klassiek ingekaderde retoriek: de fraseringen zijn relatief kort, de kleurcontrasten dijen niet uit. In Golijov is er ritmische extase, dansante intensiteit en gevoelige lyriek. En zoals zij dat tot hun 'handelsmerk' hebben gemaakt: de volmaakte synchroniciteit, de transparante klank, de precieze articulatie, het kleurgevoel en de in de structuur ingebedde fraseringen.

Andere pianoduo's

Vronsky en Babin belichaamden aristocratische elegantie: gepolijst, verfijnd, homogeen. De Labèques delen hun precisie, maar niet hun distantie. De beide Kontarsky-broers behoorden tot de ware kampioenen van de avant-garde: Stockhausen, Boulez, Ligeti. Hun spel was analytisch, scherp, cerebraal. De Labèques delen hun ritmische discipline, maar voegen er hun eigen kleur, sensualiteit en narratief aan toe. Tal en Groethuysen brengen hun indrukwekkende lyriek in het vierhandig repertoire. De Labèques delen die gevoeligheid, maar zijn meer extrovert.

Wat de Labèques uniek maakt, is hun instrumentale veelzijdigheid, hun vele genregrenzen doorbrekende projecten, hun samenwerkingen met levende componisten en hun grote publieksbereik buiten het domein van de klassieke muziek.

Discografie

In de jaren zeventig waren daar Mozart, Brahms en Stravinsky. In de jaren tachtig was het de beurt aan Gershwin, Ravel, Debussy. De jaren negentig werden vooral bepaald door minimal music, barok, fortepiano, klavecimbel(!), transcripties (Bach naast Stravinsky). Vanaf het Millennium verschenen o.a. *Amoria*, *Minimalist Dream House*, *Nazareno*, *Cocteau Trilogy*. De discografie geldt als belangwekkend archief van hun artistieke ontwikkeling.

Eenentwintigste eeuw

Het is niet overdreven om te memoreren dat Katia en Marielle Labèque zowel eminente vertolkers als architecten van een nieuwe muzikale ecologie geworden. Ze hebben het begrip 'klassiek' opengeboken en aangetoond dat het genre geen afgesloten domein is, maar een levende ruimte waarin traditie en vernieuwing elkaar voortdurend beïnvloeden.

Ze hebben, mede door hun bekendheid, nieuwe componisten gelanceerd en internationaal aan hun zegekar gebonden. Bryce Dessner is daarvan een aansprekend voorbeeld omdat zijn carrière als componist mede vorm kreeg door hun vertrouwen, hun opdrachten en hun uitvoeringen. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld Nico Muhly, David Chalmin, Thom Yorke, maar ook jonge Baskische componisten die dankzij hen een belangrijk podium hebben gekregen.

De Labèques hebben ook bijgedragen aan de democratisering van het concertpodium. Hun publiek is diverser dan dat van bijna elk ander klassiek ensemble. Ze trekken moeiteloos minimal-fans, popliefhebbers, jonge luisteraars én traditionele concertgangers. Ze hebben laten zien dat een pianoduo een breed publiek kan aanspreken zonder concessies te doen aan artistieke integriteit. Het pianoduo niet als niche, maar als uiterst

creatief platform. Ze hebben de esthetiek niet alleen gecultiveerd, maar de relevantie ervan in de eenentwintigste eeuw pregnante relevantie gegeven: toegankelijk zonder simplificatie, modern zonder modieus te zijn.

Met Arvo Pärt (Laulasmaa, 2018)

Resumé

Katia en Marielle Labèque hebben in de loop van hun carrière een reputatie opgebouwd die in het genre de term 'ongekend' verdient. Het is dan ook geen toeval dat de meest vooraanstaande orkesten hen met regelmaat uitnodigen. Van de Berliner Philharmoniker tot het orkest van de Bayerische Rundfunk, van Chicago en Cleveland tot Leipzig, Londen, Los Angeles, Parijs, Dresden, Amsterdam en Wenen. Overal waar een toporkest zich heeft gevestigd, hebben de zussen hun plaats op het podium gevonden. Even indrukwekkend is de reeks dirigenten met wie zij hebben samengewerkt: Marin Alsop, Semyon Bychkov, Gustavo Dudamel, Gustavo Gimeno, Mirga Gražinyte-Tyla, Pietari Inkinen, Louis Langrée, Zubin Mehta, Andrés Orozco-Estrada, Seiji Ozawa, Antonio Pappano, Matthias Pintscher,

Georges Prêtre, Simon Rattle, Santtu-Matias Rouvali, Esa-Pekka Salonen, Michael Tilson Thomas en last but not least Jaap van Zweden.

Hun optredens trekken niet alleen kenners, maar ook massapubliek. In 2005 vulden de zussen de Berlijnse Waldbühne met meer dan 33.000 bezoekers, in een concert door de Berliner Philharmoniker onder Simon Rattle (verschenen op dvd). Nog spectaculairder was het *Sommernachtskonzert* in Schönbrunn in 2016, waar 100.000 mensen getuige van waren; wereldwijd volgden ruim anderhalf miljoen kijkers het evenement op televisie.

De zussen hebben door de jaren heen intensief samengewerkt met een indrukwekkende reeks componisten: Thomas Adès, Louis Andriessen, Luciano Berio, Pierre Boulez, Bryce Dessner, Philip Glass, Osvaldo Golijov, György Ligeti en Olivier Messiaen behoren tot de kunstenaars die speciaal voor of met hen werkten.

Met Olivier Messiaen (Parijs, 1970)

In april 2019 stonden Katia en Marielle centraal tijdens een thematisch weekend in de Philharmonie de Paris. Daar presenteerden zij drie uiteenlopende projecten: *Amoria*, *Invocations* en de première van *Don't Fear the Light*, een nieuw werk van Thom Yorke, met Bryce Dessner en David Chalmin op gitaar, aangevuld met elektronica en zang.

Ook op het gebied van concertante muziek hebben zij een reeks premières op hun naam staan: Philip Glass' *Double Concerto in de Walt* (Disney Concert Hall met de Los Angeles Philharmonic onder Dudamel); Bryce Dessners Concerto (Royal Festival Hall met het London Philharmonic Orchestra onder John Storgårds); Nico Muhly's *In Certain Circles* (Carnegie Hall met de New York Philharmonic onder Jaap van Zweden).

Katia & Marielle Labèque 55

Na recente uitgaven als Glass' *Cocteau Trilogy* (2024) en *Sonic Wires* met Bryce Dessner en David Chalmin (2024), hebben de Labèques zich opgemaakt voor dit bijzondere jubileumproject: *Katia & Marielle Labèque 55*, de driedelige CD-box met maar liefst 55 werken die hun 55 jaar aan opnamen en live-optredens markeert.

Met 55 presenteren Katia en Marielle Labèque geen traditionele jubileumbox, maar een muzikaal zelf portret waarin een halve eeuw artistieke nieuwsgierigheid is samengebond. De titel verwijst naar een indrukwekkende mijlpaal: vijfenvijftig jaar zijn verstreken sinds de eerste opname van de zussen, de eerste gerealiseerd in 1970 onder toeziende blik van niemand minder dan Olivier Messiaen. Het resultaat is een omvangrijke fascinerende uitgave die niet alleen terugkijkt, maar tevens inzicht biedt in de artistieke principes die hun loopbaan hebben gevormd.

Met Olivier Messiaen tijdens de opnamen van 'Visions de l'Amen' (Parijs, 1970)

De verzameling omvat - niet toevallig - vijfenvijftig composities, waarvan er vijfentwintig speciaal voor deze uitgave werden opgenomen, terwijl de overige dertig afkomstig zijn uit een rijk archief dat zich uitstrekt van hun debuutjaar tot het recente verleden. Hierdoor ontstaat niet zozeer een chronologisch overzicht als wel een caleidoscopisch beeld van wat een uitzonderlijke muzikale ontwikkeling mag worden genoemd.

Wat aan deze set onmiddellijk opvalt, is dat het niet beperkt is gebleven tot het vertrouwde repertoire. De Labèques hebben zich gedurende hun carrière immers nooit laten leiden door hokjesgeest of door stilistische grenzen. Ik memoreerde het al eerder: hun muzikale universum omvat niet alleen de klassieke traditie, maar ook hedendaagse muziek, minimalisme en jazz naast invloeden uit populaire genres. In deze uitgave ontmoeten componisten als Messiaen, Glass, Adams, Pärt, Schubert, Ravel, Bernstein, Satie, Bill Evans en Piazzolla elkaar in een verrassend gevarieerd en toch samenhangend geheel.

De eerste cd, getiteld *Wild Is the Wind*, weerspiegelt misschien nog het duidelijkst de avontuurlijke geest van de zusters. Hier vervagen de grenzen tussen klassiek repertoire en andere muzikale werelden. Opmerkelijk is bovendien de prominente plaats die wordt ingeruimd voor vrouwelijke componisten. Werken van onder anderen Margaret Bonds, Emahoy Tsegué-Maryam Guèbrou, Grazyna Bacewicz en Dora Pejacevic onderstrepen een bewust streven naar verbreding van het repertoire ook op dit gebied. Van de vijfenvijftig opgenomen werken zijn er twaalf afkomstig van vrouwelijke componisten.

De tweede cd richt de blik meer op het traditionele domein van het pianoduo. Hier vinden we muziek van Schubert, Fauré, Debussy, Dvorák en Bizet. Het is repertoire waarin de bijzondere kwaliteiten van de Labèques volledig tot hun recht komen: feilloze onderlinge afstemming, verfijnd gevoel voor klankkleur en soms de bijna orkestrale dimensie die onder hun creatieve handen tot leven wordt gewekt.

Op de derde cd verschuift het perspectief naar de muziek waarmee de zusters zich de afgelopen decennia wellicht het meest hebben geïdentificeerd. Componisten als Philip Glass, Arvo Pärt, John Adams, Gavin Bryars en Erik Satie vormen hier de rode draad. Deze selectie weerspiegelt hun langdurige betrokkenheid bij minimalistische en hedendaagse muziek en laat horen hoe diep deze esthetiek in hun artistieke denken is verankerd.

Vanuit historisch perspectief biedt *55* meer dan een overzicht van hoogtepunten. De uitgave maakt duidelijk hoe uitzonderlijk de positie van het duo binnen het internationale muzikleven is geweest (en gelukkig nog is). Waar veel pianoduo's zich concentreren op een relatief beperkt kernrepertoire, hebben Katia en Marielle Labèque consequent gezocht naar onverwachte verbindingen tussen stijlen, periodes en muzikale tradities. Hun carrière ontvouwt zich daardoor als een avontuurlijke ontdekkingsreis, gedreven door puur muzikale nieuwsgierigheid en een opmerkelijke openheid voor nieuwe artistieke impulsen.

Voor luisteraars die het pianoduo vooral kennen van interpretaties van bijvoorbeeld Mozart, Schubert of Philip Glass, biedt *55* een veel breder perspectief. De box laat zich het best begrijpen als een artistieke autobiografie in klank: niet zozeer een voor de hand liggende verzameling successen uit het verleden, maar een overzicht van vijfenvijftig jaar muzikale verkenningen, stilistische vrijheid en compromisloze onafhankelijkheid.

Deze release vormt een imposante monument voor een carrière die al meer dan een halve eeuw de internationale muzikwereld verrijkt. Jammer is wel dat er geen vierde cd aan de

set is toegevoegd die tevens een representatief beeld van de Labèque's in hun samenwerking met andere musici (alleen Katia en Chick Corea in Bill Evans' *We Will Meet Again*). Dat had het beeld van niet alleen deze beide eminente musici nog verder kunnen verrijken.

<https://www.opusklassiek.nl/cd-recensies/cd-aw/labeque55.htm>

12.06.2026 – Presto Music (Regno Unito)

"A very straightforward anniversary album – 'let's just name it after how many years we've been recording together!' From an acclaimed début under the wing of Messiaen, via works by the Mendelssohns, Bizet and Ravel, through to more modern composers such as Pärt, Glass – and the likes of Bonds, Jaëll and Montgeroult reclaiming their rightful place in history. A densely-packed three discs of pure piano joy."

<https://www.prestomusic.com/classical/articles/7180--new-release-roundup-new-release-round-up-12th-june-2026>

12.06.2026 – The Times (Regno Unito)

★★★★☆

THE TIMES THE SUNDAY TIMES

(Almost) 55 gems from a French piano duo

Think of significant album names of the past, like *Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band* or Miles Davis's *Sketches of Spain*.

Placed alongside, **Katia and Marielle Labèque's 55** doesn't quite cut it. The title of course was picked for a reason, 55 years roughly being the extent of the recording career of this inimitable French piano duo (long black hair, quirky gestures). The album also has 55 tracks, almost half of them newly recorded, with the rest picked from past performances, mostly of 20th-century fare, plus some non-classical excursions.

The sisters don't put their best feet forward with track number one, a piano transcription of Nina Simone singing the 1957 film song *Wild Is the Wind*, as unsuccessful an enterprise as it sounds. The treatment of *Somewhere* from *West Side Story* is far more

satisfying. Even better is the brilliant two-piano rendition of the finale of Gershwin's Concerto in F: a towering example of the sibling togetherness, wizardry and joy that make the Labèques' act at its best so intoxicating.

Other glories multiply in the central block of tracks devoted to French and German repertoire. Debussy's *Clair de lune* couldn't be more smoothly lovely. Ravel and Fauré delight, too, as do Fanny Mendelssohn and Marie Jaëll. The collection's last third concentrates on modernists of various stripes, with subtle tiptoeings through pieces by Arvo Pärt, poignant slivers of Satie, a few gentle words from Philip Glass and, as the climax, a brazenly hard-edged track from the amazing recording of Messiaen's *Visions de l'Amen* that launched the Labèques' 55 years. May there be many more.

classical

Katia and Marielle Labèque

55
Deutsche Grammophon
★★★★☆

Lukas Wanner Zelenka/Handel
Prospero Classical
★★★★☆

Photos of the Swiss conductor **Lukas Wanner** show him with an unruly head of cascading hair. This entirely suits the exuberance of at least one of the 18th-century choral works on this stimulating album with Wanner's choir Zeronove and the ensemble I Pizzicati. Has there ever been a Mass setting so crammed with festive trumpets and drums as the Bohemian master Zelenka's *Missa Paschali*, or a setting where Jesus's resurrection triggers such heel-kicking delight? In contrast, Handel's *Funeral Anthem for Queen Caroline* is an eloquently sorrowful memorial for George II's wife, one of Handel's patrons.

The recording was taken from a live concert from Basel (you can watch it on YouTube). There are regular appearances from divinely beautiful soprano voices, and both pieces offer magnificent music vigorously delivered, whether the keynote is rapture or gloom.

Geoff Brown

RONDO

Das Klassik- & Jazz-Magazin

13.06.2026 – RONDO Magazin / Guido Fischer (DE)

★★★★★

Startseite • Rezensionen

Wer mit solch einem musikalischen Appetit gesegnet ist wie das Geschwisterpaar Katia und Marielle Labèque, kann seine diskografische Retrospektive nicht einfach mit Highlights aus dem eigenen, proppevollen Schallarchiv bestücken. Und so feiern die Labèques den 55. Geburtstag ihres 1970 erschienenen Debüt-Albums mit einem 3-CD-Set auch mit zahlreichen Neu- und Weltersteinspielungen.

Dazu gehören vierhändige Arrangements etwa von „Liedern ohne Worte“ (Mendelssohn Bartholdy), Ravels „Pavane pour une infante défunte“ sowie Meditatives aus der Feder Arvo Pärts (u.a. „Für Alina“). Zu den Novitäten gehören aber ebenfalls Klavierstücke von Komponistinnen. Und die sind allesamt beeindruckende Perlen, die den Charme des Spirituals und des Chansons in sich tragen. Das gilt etwa für die Bearbeitung von „Wild Is The Wind“, den Nina Simone berühmt gemacht hat, oder „Ballad Of The Spirits“, die von der äthiopischen Komponistin, Pianistin und Nonne Emahoy Tsegué-Maryam Guèbrou stammt.

Ausgewählt hat man insgesamt 55 Klavierstücke, die von Brahms bis zu dem amerikanischen Minimalisten Philip Glass reichen und bei denen man nur verblüfft ist, wie blind und lustvoll sich Katia und Marielle Labèque die Bälle bzw. die Musik zuspielden. Und ganz zum Schluss darf natürlich ein Teilstück aus einem Werk nicht fehlen, mit dem alles 1970 begann: Es war Olivier Messiaens „Visions de l’Amen“.

<https://www.rondomagazin.de/rezensionen/55-klavierstuecke-katia-und-marielle-lab-que-klavierduo-chick-corea-13618/>

15.06.2026 – Le Soir (Be)

Un album de piano : « 55 » de Katia et Marielle Labèque

★★★★☆

Duo iconique de la scène pianistique mondiale, les sœurs Katia et Marielle Labèque sortaient en 1970, à 17 et 19 ans et sous la direction artistique d’Olivier Messiaen, leur premier album qui ancre instantanément leur parcours dans un savant mélange mêlant sans frontière musique classique, contemporaine, jazz, minimalisme et traditions populaires. Cinquante-cinq ans plus tard, elles

rassemblent dans 55 de nouveaux enregistrements et des titres qui ont marqué leur carrière. Trois heures de musique à l'image des sœurs : multiple, vivant, incarné. On y retrouve tant West Side Story de Bernstein que Brahms, Ravel, Debussy mais aussi Pärt ou encore Philip Glass et Bryce Dessner, à qui elles ont régulièrement commandé des œuvres. Loin d'être une célébration prétexte, 55 est une proposition foisonnante, inspirée, portée par deux artistes dont la curiosité demeure intacte.

<https://www.lesoir.be/753132/article/2026-06-15/olivia-rodrigo-jay-z-interpol-erik-satie-les-soeurs-labeque-la-selection-musique>

pizzicato
Remy Franck's Journal about Classical Music

15.06.2026 – Pizzicato / Remy Franck (Lux)

★★★★☆

55 Jahre nach der Veröffentlichung ihrer ersten Aufnahme legt das Duo Katia und Marielle Labèque ein dreiteiliges Album vor, das 25 neue und 30 alte Aufnahmen vereint, darunter viele Transkriptionen und insgesamt nur Häppchen: Klassische Knabbereien, mundgerechte moderne Stücke, meditative Gipfeli und virtuose Cracker, ideal zum Nebenher-Naschen, also lauter raffinierte Häppchen für feine Genusserlebnisse.

Unter der englischen Fassung steht das Menü für dieses musigastronomische Event.

Fifty-five years after the release of their first recording, Katia and Marielle Labèque present a three-part album that brings together 25 new and 30 older recordings, including many transcriptions and, overall, nothing but bite-sized treats: Classical nibbles, bite-sized modern pieces, meditative croissants, and virtuoso crackers—ideal for snacking on the side—in short, a collection of refined morsels for exquisite moments of enjoyment.

<https://www.pizzicato.lu/klassische-knabbereien/>

THE SCOTSMAN

16.06.2026 – The Scotsman / Ken Walton (UK)

CLASSICAL

Katia and Marielle Labèque: 55 (Deutsche Grammophon)

★★★★★

Piano duo Katia and Marielle Labèque have been household names for 55 years. Since launching their first album in 1970 the French sisters have not only enchanted audiences with their symbiotic flair and nuanced perfection, but have explored the widest possible areas of repertoire, from standard classics to the furthest reaches of contemporary avant-garde and jazz. This celebratory album, a three-disc mix of two-piano and piano four-hand performances, captures the warmth of their personalities. Whether in the flowing Romantic spirit of Mendelssohn, the mistiness of Debussy, the Mediterranean breeziness of Da Falla, the hypnotic allure of Glass, the lushness of Bill

Evans, or the modernist subtleties of Berio, composed virtuosity is ever-present. Outstanding are Stravinsky's ecstatic Rite of Spring, composer/indie-rock guitarist Bryce Dessner's belligerent Coyote, and the stellar Messiaen's Amen de la Consumation from his epic Visions de l'Amen, which featured on that very first 1970 album. Ken Walton

<https://www.scotsman.com/arts-and-culture/music/album-reviews-graham-coxon-keith-urban-haircut-100-jo-mango-8747578>

Official Classical Chart

Rank	Album	Artist	Chart Info
1	SOLO PIANO	LUDOVICO EINAUDI	LW: 1, Peak: 1, Weeks: 16
2	DISCLOSURE DAY - OST	JOHN WILLIAMS	LW: New, Peak: 2, Weeks: 1
3	NOVANTA	LUCIANO PAVAROTTI	LW: 3, Peak: 2, Weeks: 19
4	BACH/THE COMPLETE KEYBOARD CONCERTOS	ESFAHANI/BRITTEN SINFONIA	LW: New, Peak: 4, Weeks: 1
5	55	KATIA & MARIELLE LABEQUE	LW: New, Peak: 5, Weeks: 1
6	HAMNET - OST	MAX RICHTER	LW: 5, Peak: 1, Weeks: 19

CLASSICAL ALBUM OF THE WEEK

Katia & Marielle Labèque

55

Suplement de discos

“55”

Carme Miro’ – 29.06.2026

és molt més que una celebració commemorativa dels cinquanta-cinc anys de trajectòria discogràfica de Katia i Marielle Labèque. Aquesta extensa antologia de tres discos, que combina enregistraments històrics i noves gravacions realitzades especialment per a l’ocasió, esdevé una síntesi eloqüent d’un itinerari artístic singular dins del panorama pianístic internacional. Per damunt de la successió cronològica, el projecte evidencia els elements estètics que han donat continuïtat a la personalitat musical del duo al llarg de més de mig segle.

L’organització del repertori en tres grans blocs temàtics revela una concepció molt allunyada de la simple recopilació d’èxits. El primer disc, *Wild is the Wind* (‘Salvatge és el vent’), reuneix obres procedents d’àmbits estètics diversos que inclouen la cançó popular nord-americana, el jazz, la música cinematogràfica i diverses expressions de les músiques tradicionals i contemporànies. La convivència entre Gershwin, Bernstein, Margaret Bonds, Philip Glass, Paco de Lucía o Emahoy Tsegué-Maryam Guèbrou il·lumina una de les característiques més distintives de les Labèque: la capacitat d’establir relacions de continuïtat entre llenguatges que la historiografia musical acostuma a presentar com a compartiments estancs. Malgrat l’heterogeneïtat del repertori, les intèrprets en revelen afinitats expressives profundes.

El segon disc, *Of a Bright Garden* (‘D’un jardí lluminós’), s’endinsa en territoris més propers a la tradició pianística europea. La presència de Fanny i Fèlix Mendelssohn, Debussy, Ravel, Fauré, Bizet, Albéniz, Dvořák o Brahms configura una mena de paisatge sonor que posa l’accent en la subtilesa tímbrica i la refinada construcció de l’atmosfera.

Tanmateix, l’aspecte més rellevant d’aquest apartat és probablement la reivindicació d’un conjunt de compositores que durant dècades han ocupat una posició marginal en la programació habitual. Les obres de Hélène de Montgeroult, Marie Jaëll, Grażyna Bacewicz, Dora Pejačević o Lili Boulanger no apareixen aquí com a complement anecdòtic, sinó integrades amb plena naturalitat en un discurs musical coherent. Aquesta opció contribueix a ampliar la perspectiva històrica sense caure en plantejaments reivindicatius simplificadors.

El tercer disc, *Points of Light* (‘Punts de llum’), posa de manifest el vincle que les germanes Labèque han mantingut amb la creació contemporània.

La presència de Luciano Berio, Arvo Pärt, Philip Glass, Bryce Dessner, Howard Skempton, John Cage, Erik Satie i Igor Stravinski traça una genealogia alternativa de la modernitat musical, allunyada tant dels dogmatismes de l’avantguarda com de les limitacions del repertori convencional. Particularment significativa és la inclusió de diverses obres vinculades a Glass i Dessner, dos compositors que han trobat en les Labèque unes intèrprets capaces de conjugar precisió estructural, flexibilitat rítmica i una notable sensibilitat pel color sonor.

Les interpretacions reunides en aquesta antologia revelen les qualitats que han convertit el duo en una referència internacional.

La proverbial compenetració entre les dues pianistes no es limita a la coordinació tècnica, sinó que esdevé una autèntica comunitat de pensament musical. El control de les dinàmiques, la precisió del

fraseig i l'equilibri entre rigor i espontaneïtat apareixen al servei d'una concepció interpretativa que evita tant l'exhibicionisme virtuosístic com la neutralitat acadèmica.

La decisió de tancar el recorregut amb un fragment de Visions de l'Amen ('Visions de l'Amén') d'Olivier Messiaen, procedent del primer enregistrament de les germanes l'any 1970, aporta una poderosa dimensió simbòlica al duo. Aquest retorn als orígens no té res de nostàlgic. Al contrari, permet comprendre fins a quin punt la curiositat intel·lectual, l'obertura estètica i la independència de criteri que caracteritzaven aquelles joves pianistes continuen definint avui la seva activitat artística.

55 és també la constatació que la coherència d'una trajectòria no depèn de la fidelitat a un estil concret, sinó de la capacitat de mantenir una actitud constant davant la música.

Katia i Marielle Labèque han fet una carrera excepcional precisament perquè han sabut convertir la curiositat en principi estètic i la llibertat en forma de rigor.

Text: Carme Miró

<https://sonograma.org/suplement-de-discos/katia-and-marielle-labeque/>

MEET THE ARTIST

Interview / The Cross-Eyed Pianist / June 18, 2026

Who or what inspired you to pursue a career in music and who or what have been the most important influences on your musical life and career?

From the very beginning, it was our mother and the love of music in our home. Our father was passionate about opera and sang in the choir of the Opéra de Bordeaux, so music was simply part of everyday life. As our journey developed, we were fortunate to meet and work with extraordinary musicians and composers who shaped us profoundly: Olivier Messiaen, Luciano Berio, Miles Davis, Thom Yorke, Quincy Jones, Krystian Zimerman, Simon Rattle, Semyon Bychkov, Bryce Dessner and David Chalmin, among many others.

What have been the greatest challenges of your career so far?

To remain alive and to continue having this strong desire to learn and continue playing.

Which performances/recordings are you most proud of?

We are especially proud that our very first recording was made under the artistic guidance of Olivier Messiaen, who personally invited us to record *Visions de l'Amen* when we were 17 and 19 years old. Looking back, that was an extraordinary beginning. We are also proud of the many artistic adventures that followed: touring and collaborating with musicians such as Thom Yorke, Bryce Dessner and David Chalmin, commissioning new works, and constantly exploring connections between classical, contemporary, jazz and popular music. Our new project, "55", is particularly meaningful because it brings together 55 years of recordings and reflects the many different musical worlds we have inhabited throughout our lives. For this new 3CD release on Deutsche Grammophon, we selected 30 historical tracks from our 1970-2024 archive and recorded 25 new tracks in 2025-2026. You guessed it: 55 tracks in total, to celebrate 55 years of our career!

Which particular works/composers do you think you perform best?

We hope we perform all composers well! We simply feel closest to the music we are playing at that particular moment. The composers we perform regularly in concert become part of our musical language, and that familiarity allows us to explore them more deeply.

How do you make your repertoire choices from season to season?

It is difficult to describe because it is never a strategic process. We follow our curiosity. Sometimes we suddenly feel a strong desire to explore a composer, a period, a theme or a particular piece. Our programmes often emerge from intuition rather than planning.

Do you have a favourite concert venue to perform in and why?

There are several: the Philharmonie de Paris, the Musikverein in Vienna, Walt Disney Concert Hall in Los Angeles and the Concertgebouw in Amsterdam. It's always a combination of acoustics and instruments that is most important. Coincidence or not; we also very much love to spend time in those particular cities!

What do you do off stage that provides inspiration on stage?

We eat quite a lot of chocolate...

What is your most memorable concert experience?

Probably the concerts with very large audiences, such as the Waldbühne concerts with Simon Rattle or Schönbrunn with Semyon Bychkov. Those events are huge celebrations of classical music, bringing together people from all backgrounds and ages in one shared magical experience.

As musicians, what is your definition of success?

Success means being able to move people and to connect with audiences from different cultures, generations and backgrounds. Music has the power to transcend boundaries. We can feel it when that happens in concerts, and that feels like success.

What do you feel needs to be done to grow classical music's audiences?

We need to bring music into new places, remain open to different repertoires and encourage creative programming. Above all, music education in schools is essential. Young people need opportunities to discover music, experience it live and make it part of their lives.

What's the one thing in the music industry we're not talking about which you think we should be?

We should be talking more about the impact of artificial intelligence on music. It is becoming increasingly difficult for young musicians to establish themselves in a world where music can be generated by machines. We should raise our voices against using AI for music.

What advice would you give to young or aspiring musicians?

To keep trying. To trust their imagination and their instincts. No one can advise them better than themselves.

What's next?

We are looking forward to performing music from our “55” project in concerts across Europe and Brazil. The programme reflects many different aspects of our musical journey. Of course, we keep changing the programme all the time because there are simply too many wonderful possibilities! The 3CD version of “55” lasts over 3 hours, but unfortunately (or fortunately!) a concert cannot be that long.....

Where would you like to be in 10 years?

Alive.

What is your idea of perfect happiness?

To be able to continue doing what we do.

What is your most treasured possession?

Nothing in particular, but of course our instruments are precious companions: Silbermann, Walter and Steinway pianos.

What is your present state of mind?

Happy.

Katia and Marielle Labèque’s “55” project (3CD / Digital Album / Vinyl) was released on June 12th. Their concert tour starts on June 28th in Spain continuing until June 2027, with concerts in Spain, France, Germany, The Netherlands, Belgium, Brazil and Italy.

Fifty-five years after the release of their first recording, Katia and Marielle Labèque celebrate an extraordinary artistic journey with “55”, bringing together new recordings and archive selections spanning more than half a century. First released in 1970 under the artistic guidance of Olivier Messiaen, the Labèque sisters’ debut album marked the beginning of one of the most singular careers in contemporary music. “Visions de l’Amen was our very first recording. We were 17 and 19. Olivier Messiaen himself asked us to record it,” they recall.

EN CHERCHANT BIEN

jeudi 18 juin 2026, Titus Curiosus – Francis Lippa

Soumettez-vous, vous aussi, à votre tour, au pur enchantement, irrésistible, des sœurs Labèque interprétant la merveilleuse Fanny Mendelssohn, bien trop dans l'ombre encore aujourd'hui – ...regardez et écoutez donc simplement ici cette petite vidéo (de 1' 38) de Katia et Marielle Labèque dans l'Allegretto de la Mélodie Op. 4 n°2 de Fanny Mendelssohn – c'est sublimes de naturel et de joie... Une façon d'illustrer par un magique exemple musical – , mon article de découverte émerveillée, le 14 juin dernier, « En forme de célébration-partage de leurs 55 ans de magnifique carrière au concert comme au disque, les épatantissimes sœurs Labèque nous offrent un splendide, très riche et absolument délicieux coffret de 3 CDs « Katia et Marielle Labèque – 55 » de 55 plages (26 inédites, enregistrées cette année-ci 2026, et 29 prélevées dans leurs très beaux enregistrements précédents, réalisés entre 2024 et 1970) : une splendide fête !.. »

Et d'un tel sublime Fanny Mendelssohn par les sœurs Labèque, d'une telle radieuse évidence toute de simplicité, coulant de source vive, délicate et généreuse, nous en redemandons ! Oui, j'aime passionnément Fanny Mendelssohn ! Oui, j'aime passionnément aussi les sœurs Labèque !

<https://encherchantbien.fr/en-forme-de-celebration-partage-de-leurs-55-ans-de-magnifique-carriere-au-concert-comme-au-disque-les-epatantissimes-soeurs-labeque-nous-offrent-un-splendide-tres-riche-et-absolument-delicieux-coffr/>

55 jaar Katia en Marielle Labèque: een jubileumbox vol hoogtepunten

18 juni 2026

Het Franse pianoduo Katia en Marielle Labèque treedt al 55 jaar over de gehele wereld met veel succes op. Dat wordt gevierd met een subliem cd-boxje, met een keuze van hun beste oude en nieuwe opnamen, geselecteerd door de Labèques zelf. Wij geven vijf exemplaren van 55 weg.

Een must voor iedere liefhebber van pianomuziek

Kwaliteit en avontuur gaan al 55 jaar samen bij Katia en Marielle Labèque. Al vroeg namen zij de Visions de l'Amen van de eigentijdse Franse componist Olivier Messiaen op, onder toezicht van de meester zelf. Daarna kwam er geen einde aan de samenwerking met grootheden uit de klassieke én de populaire muziek. Namen als Philip Glass, Arvo Pärt en Bryce Dessner spreken boekdelen. Maar ook de werken van de jonge Nederlandse pianiste-componiste Muriël Bostdorp en van andere vrouwelijke componisten hebben hun volle aandacht. Meer dan drie uur muziek voor twee piano's en piano vierhandig: een must voor iedere liefhebber van pianomuziek!

<https://www.avrotros.nl/article/55-jaar-katia-en-marielle-labeque-een-jubileumbox-vol-hoogtepunten~1548/>

Le JDD

14.06.2026 – Ludovic Perrin

Jardin d'Éden

On est bien d'accord que *Wild is the Wind* est l'une des plus belles chansons au monde (paroles de Ned Washington, musique de Dimitri Tiomkin), célébrée par David Bowie après en avoir entendu la version de Nina Simone. C'est cette mélodie jadis nommée aux Oscars qui ouvre l'anthologie en trois volets thématiques (*Wild is the Wind*, *Of a Bright Garden* et *Points of Light*) des sœurs Labèque : 55 titres pour fêter les 55 ans de carrière des deux pianistes qui, depuis leur terroir basque, rayonnent dans le monde entier. On suppose que Madonna, l'une de leurs plus grandes fans, en possède déjà un exemplaire, et elle fait bien. Exhumant des figures féminines de tempérament (Lili Boulanger ou bien Marie Jaëll dont Liszt disait : « Mettez un nom d'homme sur votre musique et elle sera sur tous les pianos. »), cette somme se plaît à conjuguer leurs notes avec celles de Fauré ou Philip Glass. L'équilibre est parfait, rappelant que dans un couple chacun complète l'autre dans la part qui lui manque, entre force et délicatesse des émotions. ●

4 hands on the keys: The continuing piano adventures of the fearless Labèque sisters

June 12, 2026 11:41 AM ET

Tom Huizenga

A new triple album from sisters Katia (left) and Marielle Labèque celebrates more than five decades of recording together.
ph. Umberto Nicoletti

It was 1969, at the Paris Conservatoire, when everything changed for a pair of strong-willed, piano-playing sisters from France named Katia and Marielle Labèque.

They were practicing a thorny two-piano work, *Visions de l'Amen*, by Olivier Messiaen, one of the school's teachers and by then a legendary composer. He heard the sisters play and asked if one of them would like to record the piece with his wife. They refused, saying they had already decided to stick together as a piano duo. Messiaen relented, then supervised what would be the sisters' very first recording.

A movement of that recording closes out a new three-disc set by the Labèques. The album is titled 55. It contains 55 tracks — a toast to the sisters' 55 years (and then some) of recording. We have the expected gems from the Labèque's substantial back catalog, repertoire standards and favorites ranging from Dvořák's Slavonic Dances and Gabriel Fauré's Dolly Suite to arrangements of music by Gershwin, Bernstein and Debussy.

But the set is no mere retrospective compilation. The surprise is that nearly half of the tracks are brand new recordings for this project. And with the new tracks, the Labèques are out to make a point. Many of them are written by women composers — too often neglected, admittedly even by the sisters themselves. There is sturdy music by the 20th century Polish composer Grażyna Bacewicz, who is slowly receiving much deserved recognition, and a track by the enigmatic Ethiopian nun Emahoy Tsegué-Maryam Guèbrou, who died in 2023. Also Lili Boulanger, the talented, short-lived sister of famed pedagogue Nadia Boulanger. And the Labèques include a powerful arrangement of "Troubled Water" by African American composer Margaret Bonds, born in 1913.

About half of the recordings on the set feature the sisters each at their own piano in full-throated, 2-piano duets — from Manuel de Falla's flamenco-infused Spanish Dance No. 1 to a rowdy "Carolina Shout" by stride jazz king James P. Johnson. The 2-piano arrangement of Stravinsky's Rite of Spring sounds like a feral beast bursting through the boxes of wood and wire.

The Labèques also play 4-handed repertoire — that's two people sitting at one piano. It's usually a more intimate affair, with music to match, like the sister's classic recordings of Ravel's Mother Goose and Bizet's delicate Jeux d'enfants. But they also tap into lesser-known French composers like Marie Jaëll, a friend of Liszt, who in 1893 was the first French pianist to perform all 32 of Beethoven's sonatas. In her little waltz, Op. 8, No. 8, the Labèques bring out the music's beguiling mix of dark shadows and French charm.

The 3-disc set is a far-reaching treasure trove that even allows the sisters to step away from each other for a few choice moments. Katia takes up with Chick Corea on the Bill Evans standard "We Will Meet Again," and plays music by the American William Duckworth and the Croatian Dora Pejačević, while Marielle solos on tracks by Erik Satie, the U.K.'s Howard Skempton and Bryce Dessner, of the American indie rock band The National.

What Messiaen heard in the Labèques' playing remains their calling card — extraordinary precision, finishing each other's musical sentences, plus warmth of tone and a palpable fearlessness.

For over a half century, Katia and Marielle Labèque have, well, four-handedly redefined what music made for a pair of pianists can sound like. And this new 55-track album proves it.

<https://www.npr.org/2026/06/12/nx-s1-5829850/katia-marielle-labeque-album-review-55>

Katia and Marielle Labèque: 55 album review – a handsome tribute to the sisters’ musical curiosity and brilliance

- Clive Paget 11.06.2026

The pianist sisters’ celebration of their 55 years of recording is a thoughtfully curated compilation that reveals the extent of their omnivorous musical appetites

Undimmed musical curiosity ... Katia and Marielle Labèque. Photograph: Brigitte Lacombe

In 1969, two teenage students at the Paris Conservatoire recorded Olivier Messiaen’s formidable *Visions de l’Amen* under the composer’s doubtless nerve-racking supervision. It was released in 1970. Fifty-five years later, Katia and Marielle Labèque’s musical curiosity is undimmed as this handsome three-disc tribute set demonstrates. A mix of new recordings and classics, it reveals the extent of their omnivorous appetites, from 20th-century modernism to minimalism and jazz.

Although best known as a two-piano duo, there’s plenty of four-hands repertoire here, including an iridescent new recording of *Le Jardin Féerique* from Ravel’s *Ma Mère l’Oye* alongside music by

Bizet, Fauré (two movements from his Dolly Suite) and a finger-shredding Dance of the Earth from Stravinsky's Rite of Spring. Works by Gershwin, Bernstein and De Falla are among other highlights.

French music is foregrounded with a boisterous account of Debussy's Fêtes as transcribed by Ravel and a poised Clair de Lune in Dutilleux's two-piano transcription. Music by female composers, much of it newly recorded, is also welcome, including by Fanny Mendelssohn and Lili Boulanger, but also tangy miniatures from Polish composer Grażyna Bacewicz, a haunting Nocturne by the marvellous Croatian composer Dora Pejačević and a boogie-woogie spiritual by Margaret Bonds.

New music was their first love, however, and there's a feast of it here, from 20th-century iconoclasts such as Berio and Cage to meditative Arvo Pärt, film music by Philip Glass, whose work they've long championed, and Bryce Dessner, whose Basque-inspired Goiza Larrunen is a standout. Ending where they began, Messiaen's barnstorming Amen de la Consommation rounds off a thoughtfully curated compilation.

Full article: <https://www.theguardian.com/music/2026/jun/11/katia-and-marielle-labeque-55-album-review>

**The
Guardian**

The Guardian / June 3rd 2026
Tom Service

This week Tom has been listening to: Katia and Marielle Labeque's 55: an anthology (out next Friday) of tracks that's all about the sister-pianists' endless curiosity, with music by Fanny Mendelssohn, Margaret Bonds and Marie Jaëll for the first time in their 55-year career, alongside pieces they've inspired and commissioned by David Chalmin, Bryce Dessner and Philip Glass – and there's a breathtaking new version of the final movement of Ravel's Mother Goose Suite too.

<https://www.theguardian.com/music/2026/jun/03/is-there-a-pianist-in-the-house-how-audience-members-and-fellow-musicians-have-saved-the-show>

Denis Cosnard

Full article: https://www.lemonde.fr/culture/article/2026/05/10/katia-et-marielle-labeque-pianistes-a-deux-on-a-plus-de-force-pour-se-battre-comme-pour-s-amuser_6687673_3246.html

Le Monde
DIMANCHE 10 - LUNDI 11 MAI 2026

RENCONTRE | 25

Katia et Marielle Labèque « A deux, on a plus de force pour se battre comme pour s'amuser »

ENTRETIEN

Katia et Marielle Labèque reçoivent dans une salle de la Philharmonie de Paris au son étouffé d'une répétition. Filles d'une pianiste, les deux vedettes du clavier baignent depuis toujours dans la musique. Elles fêtent cette année leurs 55 ans de carrière avec la sortie, en juin, d'un coffret réunissant 55 titres chez Deutsche Grammophon, suivie d'un récital en octobre à l'Opéra de Paris. Les deux sœurs racontent pourquoï, malgré leurs différences extrêmes, elles n'ont jamais voulu se séparer.

Je ne serais pas arrivée là si...
Katia Labèque: Je ne serais pas arrivée là sans ma sœur!

Marielle Labèque: Ah non! C'est moi qui dois dire ça, puisque je suis née deux ans après Katia. Je ne serais pas arrivée là sans ma sœur, cette aînée qui a ouvert la voie et m'a fait profiter depuis tant d'années de son énergie.

Katia: Bon, alors disons que nous ne serions pas arrivées là sans nos parents, qui ont compris que la musique était notre passion, notre vie. Alors que tant d'enfants d'ont bûchés, eux nous ont aidées, encouragées. Et cinquante-cinq ans après avoir entamé notre carrière commune, nous sommes toujours là, à jouer avec autant de plaisir qu'au début. En ayant 150 ans à nous deux!

Votre mère, Ada Cecchi, était pianiste. Comment a-t-elle rencontré votre père?

Katia: Un jour, elle donnait un concert au casino mauresque d'Hendaye, sur la côte basque. Du Chopin. Notre futur père, Pierre Labèque, qui était médecin, mais aussi rugbyman et fou de musique, est tombé amoureux en l'entendant jouer. Au son du piano! C'est d'un romantisme incroyable, et pourtant c'est vrai. Nous avons encore une photo d'elle, au piano, dans ce casino.

Mais elle était mariée, non?
Il a brisé un couple...

Katia: Le couple était déjà brisé, à vrai dire. L'histoire de notre mère et celle d'une immigrée italienne, passionnée de musique. Sa famille habitait à Torre del Lago, en Toscane. Leur maison était voisine de celle de [Giacomo] Puccini [1858-1924]. Notre grand-père, le comte Cecchi, était d'ailleurs très ami avec lui. Maman a baigné, enfant, dans cette ambiance d'opéra italien. Mais notre grand-père était aussi allié du comte Sforza, engagé contre Mussolini. Un jour, les fascistes sont venus l'arrêter. Comme il avait cinq enfants, ils l'ont épargné. Dans la nuit, la famille a tout abandonné et pris la fuite.

Les Cecchi ont atterri en banlieue parisienne, à Epinay-sur-Seine [Seine-Saint-Denis]. C'est ainsi que notre mère s'est retrouvée en France, à suivre les cours de la grande pianiste Marguerite Long, tout en travaillant au Gaz de France pour financer ses études. C'était très dur pour elle. Une fois mariée et mère d'un petit garçon, elle s'est installée sur la côte basque, cela paraissait mieux pour la santé de notre frère. C'est là qu'elle a fait la connaissance de notre père. Et qu'elle nous a eues.

Quel couple vos parents formaient-ils?
Katia: Maman était très italienne. Elle vivait dans un monde de rêves, d'histoires, de drames et de réconciliations.

Marielle: Papa était l'inverse. Fiable, rassurant, stable toute sa vie. Admirable. Il a été vraiment notre pilier du début jusqu'à la fin.

Katia: Et dans cet univers compliqué, il y avait une vérité, une chose claire, c'était que nous étions sœurs et que nous aimions la musique.

Votre mère aurait voulu devenir concertiste?

Marielle: A l'époque, ce n'était pas possible. Alors, elle en a rêvé pour nous. Elle nous a mises au piano à 3 ans pour Katia, 5 ans pour moi. Si on veut très bien jouer de ce type d'instrument, mieux vaut commencer tôt, et elle souhaitait que nous ayons la possibilité. Nous avons donc beaucoup travaillé avec elle, qui était une merveilleuse professeuse de piano. Ses élèves venaient à la maison, nous vivions dans une ambiance musicale.

A un moment, elle a eu un doute: devait-elle vraiment nous pousser vers une carrière musicale? Elle a demandé au pianiste Aldo Ciccolini de venir nous écouter. Nous devions avoir 7 et 9 ans. Après l'audition, Ciccolini lui a dit: «Tes filles doivent absolument continuer dans cette voie, et rentrer au Conservatoire de Paris, car n'y a pas d'école

Katia (à gauche) et Marielle Labèque à Rome, en 2025. (WIREIMAGE.COM/STEFANO RICCI)

JE NE SERAIS PAS ARRIVÉ LÀ SI... Chaque semaine, «Le Monde» interroge une personnalité sur un moment décisif de son existence. Les deux pianistes reviennent sur les origines de leur duo symbiotique

de musique du niveau nécessaire au Pays basque. » Nous avons suivi le conseil.

Vous rêviez concertistes, mais vous?

Katia: Moi, oui. J'étais obsédée par le piano. J'allais au clavier toute seule, j'improvisais, même si le solfège m'embêtait énormément. Je crois que je jouais presque avant de parler, c'était ma façon de m'exprimer.

Marielle: Pour moi, ce n'est pas venu d'emblée. Mais je me souviens que Katia, à 7 ans, a donné un concert à Paris, au Théâtre des Champs-Élysées.

Katia: J'avais été choisie pour participer à «Au royaume de la musique», une émission-concours organisée par deux sœurs, justement, Sylvie Reynaud-Zurfluh et Eliane Zurfluh. J'ai joué un rondau de Mozart.

Marielle: J'étais dans la salle, et elle sur scène, alors même qu'elle était malade. Je l'ai trouvée très courageuse, et je l'ai beaucoup applaudie. Comment ne pas suivre Katia dans cette aventure?

En 1963, vous partez donc à Paris, en quittant vos parents très jeunes...

Katia: J'avais 13 ans, et Marielle, 11 ans. Au Conservatoire, j'étais en classe supérieure, Marielle en préparatoire. Nous habitions à Boulogne-Billancourt [Hauts-de-Seine], avec notre frère, chez une amie de nos parents, et on s'est vite rendu compte que cela n'allait pas marcher. Marielle était beaucoup trop jeune pour se rendre au Conservatoire toute seule en bus et en métro. J'ai démissionné de la classe supérieure, et je me suis présentée en préparatoire, pour qu'on puisse faire le trajet ensemble.

Ces quatre années loin de vos parents vont-elles soudées?

Katia: Oui, d'autant que nous avons aussi peu aimé l'une que l'autre notre professeur de piano. Elle arrivait en retard à la classe,

repartait une heure avant, imposait de prendre ses cours particuliers en plus de ceux du Conservatoire... Quand je me suis présentée pour les prix, je portais une minijupe et les cheveux comme ça [elle mime des cheveux en pétard]. Elle a semblé-t-il inciter les membres du jury à ne pas me laisser passer. Il fallait me dompter! C'est comme ça que je me suis retrouvée dans la même classe que Marielle, pourtant plus jeune que moi. Et qu'en 1968 nous nous sommes retrouvées en compétition pour le premier prix de piano.

Sur 60 candidats, nous sommes arrivées premières. Des jurés ont dit: «On ne peut pas donner le prix à deux sœurs!» Le président du jury a répliqué: «Pourquoi pas?» Si bien que nous avons partagé le premier prix, ex aequo, un fait unique dans les annales du Conservatoire. Nous nous retrouvons officiellement sœurs en musique!

A quel moment avez-vous décidé de travailler en duo?

Marielle: A ce moment-là. Après ce prix, nous devions nous séparer, sans savoir si ce serait pour huit jours, huit mois ou huit ans... et nous n'en avions aucune envie. Alors nous avons travaillé ensemble sur un partition d'Olivier Messiaen pour deux pianos, les *Visions d'Amen*. Un jour que nous étions en train de travailler ce morceau, quelqu'un frappe à la porte de la classe. C'était Messiaen! Il nous demande s'il peut nous écouter jouer sa musique. Difficile de refuser.

A la fin, il nous explique que la maison de disques Erato lui a proposé d'enregistrer ce titre avec son épouse, Yvonne Loriod, mais que lui ne peut plus jouer. D'où son interrogation: «Est-ce qu'une de vous deux accepterait d'enregistrer cette pièce avec ma femme?» On a répondu: «Non, hors de question. On vient de constituer un duo, on ne va pas se séparer!» Il nous a alors proposé d'enregistrer toutes les deux, sous sa direction. C'est ainsi que nous avons sorti notre premier disque.

Vous êtes restées ensemble, à jouer en duo, à voyager, et même à faire parfois maison commune...

Marielle: Absolument. Ça nous plaisait, cette idée de construire quelque chose ensemble. A deux, on a plus de force pour se battre comme pour s'amuser. Nous n'habitons plus ensemble depuis longtemps, mais nous avons toujours gardé des logements proches. Dans les hôtels, on aime les chambres communicantes. Et toute notre vie, nous avons joué ensemble, comme dans l'enfance. Katia a été une mère pour moi.

Katia: C'est vrai, je suis devenue presque sa maman, et notre mère était presque comme sa grand-mère. Nous n'avons que deux ans d'écart, mais j'ai pris cette habitude de diriger. Cela a parfois énervé Marielle, et ça l'énerve encore de temps en temps, parce que j'ai toujours l'impression que je dois lui dire ce qu'elle doit faire, alors qu'évidemment elle sait très bien ce qu'elle doit faire. Les gens que j'aime, je veux les protéger tout le temps.

Marielle: Et puis, jouer à deux pianos offre tant de possibilités! Il ne faut pas voir cela comme l'addition de deux pianos – sinon, un seul suffit – plutôt comme un orchestre, avec des voix différentes. On tente de recréer le son d'un basson, le phrasé d'une violoncelle, etc.

Vous n'avez jamais voulu d'enfant?

Katia: Moi, non. Je pourrais citer mille raisons, les voyages incessants, la vie d'artiste, etc. La vérité, c'est que je n'ai jamais ressenti ce désir. Mais notre duo est un peu notre enfant. On travaille pour lui, on essaye de le faire grandir, de protéger ce qu'on a créé ensemble.

Marielle: Moi non plus, je n'ai pas eu ce désir. Vous savez, nous avons trois couples à faire vivre ensemble: le mien avec le chef d'orchestre Semyon Bychkov, celui de Katia avec le compositeur David Chalmin, plus celui que nous formons, Katia et moi. On jongle avec toutes nos contraintes. Pas une semaine n'est semblable à l'autre. Trouver une place pour des enfants dans ces conditions, c'est difficile.

Quand le succès est-il arrivé?

Katia: Pas si vite que cela! De 20 à 30 ans, on jouait beaucoup de musique contemporaine, un peu difficile pour le grand public. Puis en 1979, à Los Angeles, on nous a dit: «Mais vous ne jouez pas *Rhapsody in Blue*?» En fait, nous ne connaissons pas *George Gershwin* [1898-1937], encore moins ce morceau. Nous sommes donc allées chez un disquaire de Los Angeles acheter tout Gershwin. Puis nous avons proposé à Philips d'enregistrer la version originale de la *Rhapsody*, écrite pour deux pianos. Philips n'y croyait guère, mais a accepté. Et là, miracle: disque d'or en France! Cela nous a ouvert les portes de Jacques Chancel [présentateur de l'émission *Le Grand Echiquier*] et des grands médias. Les gens ne retenaient pas forcément notre nom, mais se souvenaient d'avoir vu deux sœurs jouer du piano à la télévision. C'était rare.

Comment vous répartissez-vous les rôles?

Katia: Nous décidons ensemble de ce que nous allons jouer. Puis je m'occupe davantage de ce qui concerne le business, et Marielle des logements que nous avons à Rome, après avoir vécu à Paris, à Londres et à Florence.

Marielle: Et au clavier, à quatre mains, je suis à gauche, chargée des basses du rythme, tandis que Katia joue la mélodie, avec plus de liberté.

Katia: Je vole, je m'enlève, en sachant que Marielle sera toujours là...

Marielle: Moi, j'ai trouvé qu'elle revenne sur terre. On a toujours un genre d'équilibre.

Katia: De même que je me sens italienne, que je pense souvent en italien, alors que toi...

Marielle: Moi, je me sens française. Et je me lève tôt le matin, quand toi, tu vis la nuit.

Seule la pandémie de Covid-19 a pu vous séparer...

Katia: Provisoirement, oui! Nous étions confinées à 16 kilomètres de distance, moi dans le studio de mon compagnon, Marielle dans la maison familiale. Mais nous nous sommes envoyés des notes par WhatsApp ou par e-mail, en disant «Prends peut-être la basse ici» ou «Rajoute ceci-là»... Peu avant, [le compositeur américain] Philip Glass nous avait offert une partition de *Enfants terribles* arrangée pour nous, pour deux pianos au lieu de trois. Un cadeau du ciel, qui nous a beaucoup occupés. Nous l'avons beaucoup joué après le Covid.

Vous imaginez-vous arrêter votre duo?

Marielle: On n'en a vraiment pas envie!

Katia: Plus j'avance en âge, moins j'imagine de m'arrêter. Tout ce que je souhaite, c'est que les mains, les bras, le dos, continuent à fonctionner, grâce aux bons gènes de notre sportif de père. On ne pourra pas toujours continuer au rythme fou de cette année, où nous sommes rentrées de Los Angeles pour repartir en Corée du Sud, revenir, repartir à Taipei... Mais pour le moment, la musique, le désir, la passion continuent de brûler. C'est ce qui sauve de tout, le désir, non? ■

PROPOS RECUEILLIS PAR DENIS COSNARD

Katia & Marielle Labèque

Talento por partida doble

por **Lorena Jiménez**

Esta no es una entrevista en el sentido estricto de la palabra, sino más bien una conversación informal y un agradabilísimo encuentro por videollamada con Katia (K) y Marielle (M), conocidas artísticamente como las Hermanas Labèque, el dúo de pianistas más famoso de la escena musical internacional. "Las hermanas que han transformado el dúo de piano" (*The New York Times*).

Carismáticas y audaces. Sus dotes interpretativas e impecable coordinación, y una innovadora trayectoria profesional, han conquistado a las más prestigiosas orquestas y directores musicales, y ha cautivado al público de las salas de conciertos y festivales más importantes del mundo. Nacidas en el País Vasco francés, con dos años de diferencia (1950 y 1952), heredaron la pasión por el piano de su madre, Ada Cecchi (profesora de piano y alumna de la célebre pianista Marguerite Long), quien les dio sus primeras lecciones mucho antes de graduarse con el Primer Premio del Conservatorio de París, y decidir unir su destino en el escenario.

Cincuenta y cinco años después del inicio de su prolífica carrera, sonrientes, generosas, locuaces y con excelente humor, Katia y Marielle hacen memoria desde su apartamento (rodeadas de pianos que me van mostrando), evocando instantes que llegan a su recuerdo. Aparte de su encanto personal, impresiona su complicidad y la mutua admiración que se profesan.

© Universo Nicotini

El 12 de junio saldrá al mercado el triple CD "55" en el sello Deutsche Grammophon. ¿Qué me pueden contar de esta box, que incluye 55 tracks, con la que celebran 55 años desde su primera grabación?

K: La idea era hacer una selección con las obras que más nos gustan de esos 55 años, pero pensamos que estaría bien añadir algunas mujeres, porque no teníamos muchas mujeres compositoras en nuestro catálogo discográfico... Así que empezamos a buscar y encontramos música muy bonita... Hemos grabado 25 obras nuevas y hemos seleccionado 30 obras de grabaciones anteriores... Muchas están grabadas entre 2006 y 2025, porque en el 2006 decidimos fundar nuestro propio sello discográfico, para poder elegir el repertorio, el estudio, el productor... Y ahora somos libres, hacemos lo que queremos y los masters son nuestros, aunque desde 2016 DG hace la distribución y todo el resto... Así que, en realidad, estamos celebrando muchos aniversarios: 55 años, nuestros 150 años juntas en edad (risas) y los 20 años de la fundación de nuestro propio sello discográfico...

Y esa especial selección de 30 tracks de archivo incluye sus míticas grabaciones de Messiaen, Berio, Bernstein, Gershwin, Glass...

K: Sí, así es... De hecho, el CD 3 lleva por título *Points of Light*, porque son todos los compositores que nos han inspirado durante todos estos años... El primero fue, por supuesto, Olivier Messiaen, pero luego estaría Luciano Berio, y más tarde llegarían Philip Glass, Bryce Dessner... Cada compositor nos ha presentado a otro compositor y así es como hemos continuado nuestra vida musical...

El proyecto discográfico "55" incluye una extensa gira internacional, que dará comienzo este 28 de junio en la Sala Iturbi del Palau de la Música de Valencia (IV Festival de Piano Iturbi). ¿Qué programa presentarán en este tour, con el que también actuarán en países como Francia, Alemania, Italia o Brasil?

K: Sí, empezamos en Valencia la gira, ya que el concierto que estaba previsto para el día anterior en Madrid se canceló hace tan solo unos días y no nos dijeron por qué... ¡Una pena!

M: Pero bueno, son cosas que pasan...

K: Hacemos obras de Fanny Mendelssohn, Felix Mendelssohn, Hélène de Montgeroult, que es una de esas compositoras que están en el CD 2 *Of a Bright Garden*, y que incluye obras relacionadas con la infancia, los jardines... Empezamos con estas obras a cuatro manos, y luego pasamos a dos pianos y hacemos obras incluidas en el CD 1 *Wild is the Wind*, con la pieza de Nina Simone, la de Margaret Bonds, Philip Glass... Y terminamos con un estreno mundial, que haremos en Valencia y que es la pieza *How to dance*, que nos escribió Bryce Dessner para dos pianos... Durante la gira alternaremos, a veces, las obras del CD *Wild is the Wind* y del CD *Points of Light*, es decir, las obras de Berio, Arvo Pärt, Glass, Dessner... Como hay tantas obras... ¡55!... como dos veces nuestras manos (levantan ambas las manos) (risas), pues tenemos mucha elección, y podríamos estar años con este programa...

Volvamos la vista atrás... Su primera grabación fue el ciclo *Visions de l'Amen* de Olivier Messiaen, ¿recuerdan aquel momento en el que Messiaen llamó a la puerta cuando eran estudiantes en el Conservatorio de París?

"Cada compositor nos ha presentado a otro compositor y así es como hemos continuado nuestra vida musical"

© BEYRIT LACOMBE

El proyecto discográfico "55" de las Hermanas Labèque incluye una gira, que comienza este 28 de junio en el Palau de la Música de Valencia.

M: Sí, claro... Fue fantástico... Tuvimos mucha suerte, porque pasó por allí, nos escuchó, nos pidió tocar para él y luego nos pidió hacer el disco, con él mismo en la dirección artística...

K: Cuando nos pidió que lo grabáramos, Marielle tenía 17 años y yo tenía 19... Éramos unas niñas... Y nos dijo: "¿queréis grabarlo?"... "¡Claro que queremos grabarlo!" (risas)... Y el disco salió en 1970...

M: En esa época, los montajes se hacían todavía cortando a mano... Es increíble lo que ha cambiado la técnica, y lo que han cambiado los teléfonos, el ordenador...

K: ¡Tú no habías nacido todavía! (risas).

M: Yo recuerdo que la primera vez que tuvimos fax en casa de mis padres fue una auténtica revolución, y cuando estábamos en un hotel en Japón, recibían nuestro fax a las tres de la mañana (risas)... Había gente que venía a casa para ver el fax y ahora el fax está muerto (risas)... Y estábamos tranquilas en la sala, ya que no había móviles... Ahora, además, todo es urgente, urgente, y hay que contestar, contestar... Así que estábamos tranquilas; mi madre solo tenía el número de teléfono del hotel y ya está... Se podía trabajar tranquilamente, lo que era un lujo increíble, ahora es imposible, pero está bien haberlo vivido y poder disfrutar de ambas cosas...

K: Sí, yo también me alegro de haber podido vivir ambas cosas, porque te da una perspectiva como ser humano... Hemos tenido una vida maravillosa, siempre juntas; viajes bonitos, y siempre hemos podido tocar la música que nos gustaba, porque nunca hemos dejado que nadie nos impusiera lo que teníamos que tocar... Y eso supone una libertad increíble, y como decía Marielle, no teníamos ese estrés de hacer Instagram, Facebook, TikTok... Ahora los jóvenes tienen que estar muy pendientes de eso, pero en el punto en el que estamos hoy, nosotras podemos hacer lo que queremos y eso es, realmente, un lujo (risas).

M: De hecho, yo lo hablé recientemente con un pianista joven, porque ahora los jóvenes si no tienen seguidores, no pueden ni siquiera hacer un disco, ya que ahora lo importante no solo es el talento, sino hablar del proyecto, tener visualizaciones...

K: Ahora es más importante la manera de presentarte que cómo tocas... Pero lo bueno de internet es que también te permite, por ejemplo, conseguir información sobre Margaret Bonds, que fue una luchadora toda su vida; era afroamericana

Unas jóvenes Katia y Marielle Labèque, junto a Olivier Messiaen, cuando eran estudiantes del Conservatorio de París.

y por el color de su piel no podía estudiar en Chicago; pero, al final, lo consiguió, y tocó como solista de la Chicago Symphony, pudo escribir música, fue muy amiga de Martin Luther King y también de Leontyne Price... Y para nosotras ella es un mito, un ejemplo de mujer valiente... Con Nina Simone ocurrió lo mismo; no pudo ser pianista clásica, que era la pasión de su vida, por el color de su piel... Esas mujeres han sido siempre una inspiración, porque hace 55 años, no había tantas mujeres en el escenario, y no fue siempre fácil, porque éramos un dúo... Hoy hay muchos dúos jóvenes con talento y es fantástico, pero cuando nosotras empezamos no había muchos y eran de hombres...

M: Y tampoco viajaban mucho; nosotras fuimos las primeras en viajar e ir a América, cuando fuimos con Berio a Los Ángeles... De hecho, yo en esa época todavía era muy joven y no hablaba inglés... Había algunos dúos de piano en Francia, Alemania o América, pero no viajaban como nosotras y eran solo hombres...

K: Toda nuestra vida hemos sido muy independientes de todo; independientes de la casa discográfica, de los hombres... Y nos fuimos ya de gira muy jóvenes, teníamos 18 y 20...

Hablando de Luciano Berio, ¿qué significó para las jóvenes hermanas Labèque esa colaboración artística con uno de los compositores más destacados del siglo XX, y su *Concerto for Two Pianos and Orchestra*?

K: Berio nos dio mucha confianza en nosotras mismas, porque teníamos una manera de tocar que no era tan convencional o clásica, y en una entrevista en televisión dijo: "para mí, es muy importante la energía y el deseo de tocar todo, y Katia y Marielle tienen eso"... Fue algo muy bonito, y cuando alguien como Berio te lleva no solo a Los Ángeles, sino también a Boston, Washington o Chicago, te da mucha fuerza. Tocamos muchas veces el *Concierto* con él, y es un concierto muy difícil... Cuando eres joven, este tipo de encuentros (como cuando grabamos con Messiaen siendo todavía estudiantes del Conservatorio de París) te da unas pautas... Y cuando uno es joven, necesita rodearse de gente que te indique la dirección adecuada, porque ya sabes que van a tener razón... Y eso es super importante, porque siempre tenemos dudas... Todavía, a mi edad, tengo dudas...

M: ...más y más... (risas).

K: ...pero cuando eres joven y tienes a alguien como Messiaen o como Berio que te dice eso está bien, eso no, es genial, porque es mucho más fácil y entiendes las cosas más rápidamente... Y eso fue una experiencia única...

Otro de los muchos compositores con los que han trabajado es Philip Glass...

K: Sí, y con Philip fue igual, porque es un compositor muy generoso con sus intérpretes, y si le dices: "¿puedo hacer esto o lo otro?"... Él te responde: "yo escribí ese concierto para ustedes, y ahora es su concierto y pueden hacer lo que quieran; es su música"... Y eso te da una confianza total... Él ya nos conocía porque nos había escuchado en la tele cuando tocábamos sus *4 Movements*, que no escribí para nosotras pero que tocamos en todos los sitios, y quiso escribir para nosotras... Lo conocimos en persona, por fin, tres días antes del estreno mundial de su concierto en 2015, y fue como si nos conociéramos de toda la vida...

¿Y cuándo se acercaron, por primera vez, al Minimalismo?

K: Cuando nos invitaron a participar en 2011 en un festival en Kings Place en Londres. Una persona con una gran cultura musical que se llama Igor Toronyi-Lalic, que nos había hecho una entrevista para *The Times* cuando tocamos en los Proms, vino a vernos y nos pidió que tocáramos en un festival de música minimalista...

M: Yo no conocía nada de esa música...

K: ...no conocíamos nada, él nos llevó partituras... Y le dije que queríamos tocar los *4 Movements* de Glass... Hubo una noche, en la que estaba gente del rock and roll como Radiohead, que se había inspirado en los compositores minimalistas, y también hubo otra con minimalistas europeos como Michael Nyman y Howard Skempton; muchos compositores que no conocíamos... Skempton escribe una música maravillosa, pero, en esa época, había un *statement* de escribir una música más como Erik Satie que como Pierre Boulez. La vanguardia era escribir melodías y cosas sencillas. El minimalismo musical fue, sin duda, la última gran revolución de nuestra época, porque habíamos perdido mucho público con una música contemporánea muy inteligente y sofisticada, y muy interesante para nosotras, pero que el público no siempre entendía muy bien... Y gran parte de nuestro público se había ido a músicas como el rock, el jazz, la música electrónica... Los minimalistas sirvieron de inspiración a muchos estilos de música... Por ejemplo, en Steve Reich se han inspirado Radiohead...

M: Y él nos dio mucha música... ¡La cantidad de música que hemos leído y mirado! (risas)... Mi hermana me decía: "si lo quieres hacer, lo haces y si no te gusta, no lo haces", porque yo no conocía nada, pero me gustó mucho... et voilà!... Y así fue como empezó este proyecto... Había muchos grupos y no solo piano, sino que había también percusión, electrónica y muchas cosas...

K: De hecho, creamos incluso nuestra *band* para ese proyecto, y para nosotras fue el comienzo de esa relación con la música minimalista y con lo que hoy llamamos post-minimalismo, es decir, compositores como Dessner, que la música que escriben no es minimalista, pero nacen como hijos de Steve Reich, Philip Glass o La Monte Young, es decir, aquellos compositores que, en los años 60, tuvieron la valentía de hacer una música muy diferente de lo que había en Darmstadt con Pierre Boulez... Quisieron hacer una música que tenía ritmo y melodía, y ¿por qué no? (risas). Nosotras habíamos hecho ya mucha música contemporánea desde los veinte años, así que estábamos preparadas para hacer algo diferente...

"Hemos tenido una vida maravillosa, siempre juntas, tocando la música que nos gustaba, porque nunca hemos dejado que nadie nos impusiera lo que teníamos que tocar"

El compositor y guitarrista Bryce Dessner les compuso un *Concerto for Two Pianos*, que estrenaron en 2018 en el Royal Festival Hall de Londres con la London Philharmonic Orchestra, y tocaron también con la Orquesta y Coro Nacionales de España, ¿cómo es trabajar con él?

M: Trabajar con Bryce es fantástico, y ahora somos muy amigos y estamos trabajando en su pieza *How to dance*... Cuando volvamos de gira queremos tocarlo para él. Cuando tocamos por primera vez para el compositor, es un momento que me gusta mucho; saber que el compositor está ahí es siempre una motivación y una inspiración... Lo conocimos cuando hicimos el estreno del *Concierto* de Philip Glass en Los Ángeles con Dudamel, y él estrenaba allí una obra en la segunda parte, que nos gustó mucho... Así que fuimos cada noche a escucharlo y luego fuimos a verlo como hacemos siempre (risas), en plan: ¿no quiere escribir una pieza para nosotras? (risas)... Y lo hizo, y después vino a la costa vasca, porque queríamos trabajar juntos aquí, y le gustó tanto que se compró incluso una casa con su mujer, y estaban tan felices en la costa vasca que luego no querían volver a París (risas)...

K: Mi hermana tiene razón... siempre hemos hecho así... Con Luciano éramos unas niñas, y fuimos con nuestra madre italiana a escucharlo en *Sinfonia*... Y él nos vio entrar tan pequeñas (risas)... Y cuando le dijimos: "¿puedes escribir para nosotras?", él nos dijo: "pero no sé cómo tocar"... Así que dijimos: "ven a casa y tocamos para ti", y vino...

M: ¡Sí! Vino después de un concierto... Hablamos con los vecinos y le tocamos Olivier Messiaen durante 50 minutos... Fue una época increíble...

K: Y después nos dijo: "Bueno, estoy escribiendo un concierto para dos pianos... el estreno mundial no es para vosotras, porque es un encargo de la New York Philharmonic con un dúo italiano"... Pero nos dijo que podía darnos el estreno francés y, como te podrías imaginar, estábamos encantadas...

M: Hicimos el estreno en el 72...

También colaboran con escritores como Alessandro Baricco, con el que han hecho un concierto con *El carnaval de los animales* en La Scala...

K: Sí, son conciertos muy bonitos para los niños y también para los adultos, porque al final también vienen ellos... Baricco es una personalidad genial, y tiene esa capacidad de conectar con el público y de contar historias. Él inventó una historia sobre el carnaval de los animales, que es como una carta que Saint-Saëns manda a los músicos, y nos encanta hacerlo... El año que viene vamos a hacer *El carnaval de los animales* de Saint-Saëns con la Orquesta Nacional de España, pero no sé si tienen intención de hacer la narración... Lo voy a hablar con Kent Nagano para decirle que, si quiere, tenemos una versión en español de la narración de Alessandro Baricco...

¿Y es verdad que conocieron a Baricco por su famoso ensayo *L'anima di Hegel e le mucche del Wisconsin*?

K: Sí, así es... En ese libro hace una crítica sobre la música contemporánea y fue un *shock*, porque tenía mucha razón en muchas cosas que decía, pero el mundo musical se enfadó mucho con él... Nosotras fuimos a verlo a un programa que se

"El minimalismo musical fue la última gran revolución de nuestra época, porque habíamos perdido público con una música contemporánea inteligente y sofisticada, pero que el público no siempre entendía bien"

"Ahora es más importante la manera de presentarte que cómo tocas", afirman las Hermanas Labèque.

llamaba *Totem*, y se subía al escenario y contaba, por ejemplo, *Heart of Darkness* de Conrad y lo leía en italiano, claro, y nos gustaba mucho... Es genial esa forma que tiene de unir música y palabra, y nos hemos hecho muy amigos, y ahora mucho más, porque nos encanta su mujer, Gloria Campaner, que es pianista, y nos vemos cada vez que podemos...

Dedicaron su primer álbum con su sello discográfico KML Recordings a su compatriota Maurice Ravel, ¿la música de Ravel les suena a su infancia?

K: Sin duda, el recuerdo de la *mamma*, que fue la primera que nos enseñó Ravel... De hecho, nosotras empezamos con música francesa y no con compositores alemanes, porque en la cultura de mi madre estaba Debussy, Fauré, Ravel... Ella fue alumna de Marguerite Long y tenía esa tradición... Y nos llevaba a ver la casa de Ravel en San Juan de Luz, nos hablaba de él... Así que hemos nacido con música francesa y ópera italiana, porque como la *mamma* era de Torre del Lago, la ciudad de Puccini, en casa escuchábamos siempre óperas de Puccini, Verdi y Bellini, además de música francesa...

M: Era fantástico, porque siempre había música en casa, y las alumnas venían a clase con mi madre... Yo no sé lo que hubiera dado por haber tocado para Stravinsky *Le Sacre du printemps*... Para mí, su *Concierto*, *Petrushka*, *Le Sacre*... es una música increíble... Y los dos pianos te dan la posibilidad de imaginar una orquesta; te imaginas el sonido y el fraseo de la flauta, del chelo... Lo mismo ocurre con el *Bolero* de Ravel, que hicimos con músicos vascos...

Una última pregunta: ¿algún proyecto discográfico con orquesta en un futuro?

K: Nos gustaría grabar el *Concierto* de Nico Muhly, que es muy bonito y tiene referencias a Rameau, pero es difícil producir con orquesta, porque hay que ser coproductores... La próxima producción de un CD con orquesta va a ser en 2028 con Simon Rattle y la *Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks*...

M: Haremos el *Concierto* de Poulenc, que hicimos hace muchos años, pero ahora ya no lo tocamos así... Y Simon hace la música francesa como nadie...

K: Hace muchos años que trabajamos con él... De hecho, cuando lo conocí, él tenía 20 años, y yo tenía 25 y Marielle 23...

Gracias por su tiempo, que no parece haber pasado para ustedes. Ha sido un placer.

MUSICA - Katia e Marielle Labèque: 55 anni insieme, al pianoforte

Aprile 2026 - Nicola Cattò

RIVISTA DI CULTURA MUSICALE E DISCOGRAFICA - N. 375 - APRILE 2026

375

Zecchini Editore

Prima immisione 01/04/2026
PUBBLICAZIONE MENSILE - ISSN 03925544

MUSICA

**Francesca Pia Vitale
Marina Viotti**

Due voci, due talenti, due progetti

**Miriam
Prandi**

Il lungo viaggio
verso Bach

Karajan a Berlino

Un doppio box discografico

Poste Italiane S.p.A. - Sped. in Abb. Postale D.L. 353/2003 (conv. in L. 27/02/2004 n. 46) art. 1, comma 1, DCB (VARESE) - CHF 10.- - € 6.90

**Katia e Marielle
Labèque**

**55 anni insieme,
al pianoforte**

www.rivistamusica.com - www.zecchini.com - richiedila anche in versione PDF

55 anni di incisioni in coppia, dall'inaspettata chiamata di Olivier Messiaen fino ai successi in un ambito musicale altamente diversificato: perché il duo pianistico forse più celebre degli ultimi decenni non si è mai posto preclusioni di generi, ma solo di qualità. Guardando al futuro con la stessa apertura mentale di sempre.

Quattro mani, 55 anni: il cammino delle sorelle Labèque

di Nicola Cattò

Quasi 18 anni fa – nel settembre 2008 – dedicavamo la copertina della rivista, assieme ad una lunga intervista curata da Franco Soda, a Katia e Marielle Labèque, il più celebre duo pianistico degli ultimi 50 anni: ci avevano raccontato della loro infanzia insieme alla madre, la pianista italiana Ada Cecchi (allieva di Marguerite Long), dei loro inizi come coppia pianistica, e dei progetti che stavano loro a cuore in quegli anni. Ora è il momento di un anniversario importante: 55 anni dopo la prima, storica incisione in studio – era il 1970, e Olivier Messiaen in persona le aveva invitate ad incidere le sue *Visions de l'Amen* – Deutsche Grammophon ha riunito un triplo CD che è un perfetto ritratto del duo: in 55 tracce per 55 anni, con 25 nuove e altre 30 di catalogo, il box percorre tre sentieri che non sono paralleli, ma che si intrecciano e si fecondano continuamente. Tre dei tanti che hanno innervato la vita artistica delle Labèque: il primo, “Wild is the Wind”, vive di un continuo dialogo tra musica pop e classica, mostrando quanto i confini tra i generi siano in realtà porosi; il secondo, “Of a bright Garden”, insiste sui temi del giardino e dell'infanzia, nel pianismo tra Otto e Novecento (e con un focus

sulle donne compositrici); il terzo, infine, “Points of Light”, è dedicato ai classici del '900, che spesso hanno scritto con e per le Labèque, da Berio a Philip Glass, da Bryce Dessner a John Cage.

Ed è con queste ricche premesse che la conversazione ha luogo: pur nella diversità delle personalità, il loro è – come titolavamo nel 2008 – “lo stesso respiro”. Il respiro ampio e calmo del Lago Lemano, da cui parte la videochiamata, in cui è Katia a tenere più spesso il filo del discorso.

Come avete scelto questi 55 brani?

KL. Avevamo deciso, all'inizio, di scegliere semplicemente questo numero di registrazioni tra quelle presenti nel nostro catalogo, ma poi abbiamo pensato che una parte di esse dovesse essere completamente nuova, perché tanta parte del nostro repertorio non era mai stata incisa. In genere, vede, non ascoltiamo mai i nostri dischi perché una volta terminato un progetto passiamo al successivo: ma questa volta abbiamo dovuto farlo, ed abbiamo avuto belle sorprese. Abbiamo attinto abbondantemente al catalogo della nostra etichetta, KML Recordings, che abbiamo creato nel 2006, e poi da quello

Philips (che è sempre del gruppo Universal); il primo disco, con Messiaen, era Erato, mentre il *Ragtime*, che Marielle ama molto, di Emi. Ma le confesso che abbiamo cambiato idea molte volte in questi mesi: alla fine però abbiamo dovuto deciderci.

ML. Certo, ogni giorno si usciva con un'idea nuova. Tutto è partito da un nostro amico, Marco Postinghel, che suona nell'Orchestra della Radio Bavarese di Monaco, che ci ha fatto conoscere alcune composizioni davvero interessanti, e che abbiamo aggiunto al nostro repertorio.

Vogliamo tornare al momento in cui Messiaen stesso vi ha scelte?

KL. Volentieri: frequentavamo la classe di musica da camera di Jean Hubeau, che era molto amico di Messiaen, e gli aveva detto che ci stava facendo studiare le sue *Visions de l'Amen*. Un giorno appare Messiaen in aula e ci chiede di suonarle per lui: l'abbiamo fatto da capo a fondo e alla fine ci pro-

pose, con semplicità, di registrarle. Avevamo 17 e 19 anni!

All'epoca non eravate ancora un duo pianistico consolidato, però!

KL. No, affatto: era la prima volta che suonavamo assieme. D'altronde non esistevano – e non esistono ancora, credo – corsi specifici per un duo pianistico, quindi se lo vuoi costituire prima devi compiere i tuoi studi di pianoforte solo, e poi proseguire con la specializzazione. Abbiamo ottenuto il nostro bravo "premier prix" e siamo passate alla classe di Jean Hubeau: quando Messiaen ci ha ascoltate la frequentavamo da appena sei mesi.

ML. Conoscevamo già la sua musica perché un giovanissimo Michel Béroff – un collega che stimiamo molto – aveva suonato i *Vingt regards*, e ci aveva regalato lo spartito: per questo io dico sempre ai giovani che i dischi vanno bene, ma ascoltare la musica dal vivo è molto più importante.

Marguerite Long, l'insegnante di vostra madre, fu la musa di tanti compositori della Parigi del primo '900, da Ravel in poi. Ve ne parlava?

ML. Sì, spesso: era una donna piuttosto dura, ma era una delle musiciste più importanti dell'epoca con Nadia Boulanger, che nostra madre rimpiangeva di non avere mai incontrato, invece (e noi abbiamo reso omaggio a queste sorelle straordinarie, Nadia e Lili Boulanger, includendo in "55" qualche brano di Lili). Mia mamma ha ascoltato Samson François, Marguerite Long, ma quest'ultima non aveva un repertorio così ampio.

KL. Una volta sola abbiamo incontrato Marguerite Long: ci scelse quando eravamo molto piccole per un concerto alla Salle Gaveau destinato ai giovani talenti francesi. La mamma ci diceva che si incontrava regolarmente in classe con Ravel: ed è vero, come dice Marielle, che non aveva così tanta musica in repertorio, ma comunque suonava il Concerto di Ravel, la *Ballade* di Fauré, Debussy... insomma, la musica francese moderna.

Vostra madre è stata la vostra prima insegnante: avete mai pensato di fare altro?

KL. Ma no, tutto fu molto logico e naturale: ascoltavamo in casa gli studenti della mamma e abbiamo cominciato anche noi da piccolissime (io a tre e Marielle a cinque anni). D'altronde tutti quelli che oggi vede esibirsi sui grandi palcoscenici hanno iniziato così piccoli!

Si dice che voi facciate parte della scuola francese: ma cos'è davvero?

KL. La domanda è ottima, ma francamente non so risponderle, né so se noi siamo "prodotti puri" di quella scuola. Forse a quell'epoca le caratteristiche erano più chiare: un modo di suonare chiaro, perlato, articolato. Ma questo faceva parte dello stile anche di pianisti – che abbiamo ascoltato dal vivo – come Horowitz e Gieseking, che non erano certo francesi. Esiste, certo: ma non saprei definirla. E per questo non potrei mai insegnarla.

La scelta di Messiaen ha segnato in modo decisivo il vostro futuro...

KL. Certamente: grazie a lui abbiamo incontrato Luciano Berio, che è diventato uno dei nostri amici più cari e che ha avuto un'influenza immensa su di noi. Luciano era aperto a qualsiasi tipo di musica: amava il jazz, la musica africana, quella popolare... tutto quello che a due ragazze che studiavano al Conservatorio di Parigi era completamente ignoto, e lui ci ha fatto conoscere. E grazie a Berio abbiamo incontrato Boulez, grazie a Boulez Ligeti: una vera catena, ma tutto parte da Luciano, di cui, in questo cofanetto, abbiamo inciso *Memory*, che avevamo suonato tantissimo in concerto ma mai registrato. E caratterizza benissimo il terzo disco di questo box.

Tra le pagine scritte per voi, quali amate in particolare?

KL. Philip Glass è sicuramente tra i compositori a cui siamo più legate: il *Concerto per due pianoforti* fu scritto per noi, così come la trilogia formata da *Orphée*, *La Belle et la Bête* e *Les Enfants Terribles* (scritta e trascritta per noi a due pianoforti); più recentemente voglio ricordare il Concerto di Bryce Dessner, che da pochissimo ci ha consegnato un nuovo lavoro dal titolo *How to dance*. Ma poi ci sono pagine, come il *Concerto per due pianoforti* di Luciano che non fu scritto per noi (fu fatto per Canino e Ballista), ma che poi abbiamo suonato ovunque con Berio stesso a dirigere.

Proprio citando Bruno Canino e Antonio Ballista, a questa rivista hanno raccontato che hanno sempre voluto trovare un equilibrio tra la loro attività in duo e quella da soli. Voi, invece?

ML. Certo, avremmo potuto dedicarci singolarmente alla musica da camera con altri musicisti, perché è un repertorio magnifico che un po' mi manca, ma davvero non ho mai avuto il desiderio di girare il mondo facendo tournée con le Sonate di Beethoven. Altrimenti l'avremmo fatto. Ma vede, tutto è iniziato così velocemente che siamo state travolte da tanti, splendidi progetti, e soprattutto siamo state le prime a rendere popola-

re la formula del duo pianistico: certo, ce n'erano già, ma con una dimensione più nazionale. Noi siamo state le prime ad essere invitate dalle orchestre di Berlino, New York, Chicago, Boston: qualcosa di rivoluzionario.

Un altro momento di svolta della vostra carriera è stata l'incisione, nel 1981, della versione per due pianoforti della *Rapsodia in blu* di Gershwin, che ha avuto un successo clamoroso: perché, secondo voi?

KL. Perché, forse, lo suonavamo come nessun altro lo faceva: e lo stesso vale per Bernstein e Glass. D'altronde fin dall'inizio Gershwin era rimasto intrappolato nell'equivoco di essere "troppo" popolare: ma questi tre compositori sono accomunati dall'importanza delle dimensioni lirica e ritmica. Tanti anni fa, forse, il pubblico aveva paura di ascoltare Glass: ma oggi ha capito che, forse, è il più grande compositore vivente e soprattutto un romantico della nostra epoca. Un classico di oggi, e la sua musica è lirica, appassionata, piena di sentimento: quando nel 2013 abbiamo iniziato a proporla, persino al Concertgebouw esitavano ad accettarla! Bene, abbiamo avuto una standing ovation. All'epoca non conoscevamo Philip: ma venuto a conoscenza di questo fatto, e avendo visto il video (che è ancora su YouTube) ha subito voluto scrivere per noi un Concerto. L'abbiamo incontrato tre giorni prima del debutto, a Los Angeles, di questa partitura e fu come se ci conoscessimo da sempre. È un uomo generoso verso gli interpreti, cui permette di cambiare la musica a seconda delle necessità.

D'altra parte la musica contemporanea più severa e rigorosa fa fatica a trovare spazio!

KL. Certo, perché non è capace di parlare al pubblico, riferendosi solo a pochi iniziati. Vede, noi abbiamo suonato i due libri di *Structures* di Boulez, ma è stato un lavoro folle e forse poco utile: persino Boulez stesso non ci credeva più. Nella nostra carriera abbiamo studiato tanta musica "integralista": ma ora vogliamo lavorare su quello che parla davvero a noi e al pubblico, che ci se-

gue da decenni e sa che siamo in continua evoluzione, che offriamo sempre qualcosa di nuovo. Le segnalo, ad esempio, Nico Muhly, che ha scritto per noi un magnifico Concerto con citazioni di Rameau, visto che siamo francesi. Ma una volta c'era più tempo: non c'era internet, non c'erano i social media, c'era più tempo per concentrarsi sulla musica.

E nella musica voi avete sempre abbattuto i confini tra i generi: oggi lo fanno in tanti, ma voi siete state tra le pioniere!

KL. Come ha detto Marielle, nel 1970 c'erano alcuni duo pianistici (penso ai Kontarsky in Germania) ma la loro fama era limitata alla nazione di appartenenza. Oggi tutto è cambiato: anche pianisti di fama come Martha Argerich o Kirill Gerstein suonano in coppia, Yuja Wang lavora con Vikingur Ólafsson, e il pubblico ha più voglia di sentire questo repertorio. E se torniamo a questo box Deutsche Grammophon, sia quando suoniamo Nina Simone che quando ci dedichiamo a Luciano Berio, è sempre musica che amiamo e che affrontiamo con serietà.

Un altro *fil rouge* è il repertorio "al femminile"!

KL. Abbiamo sempre suonato molta musica contemporanea scritta da donne, ma oggi per fortuna non è una cosa così rara. Ma se pensiamo a Fanny Mendelssohn, che pure aveva un rapporto molto stretto col fratello come Marielle ed io, è ben diverso: Felix si attribuiva le opere della sorella perché potessero essere pubblicate. Ecco perché abbiamo raccolto in questi dischi due pagine di uno e due dell'altra, ma non è escluso che possano essere tutte di Fanny: oggi è impossibile provarlo. Ancora diverso è il caso di Margaret Bonds, vittima di discriminazione razzista in quanto afroamericana, a cui fu impedito di diventare pianista classica ma che alla fine riuscì a suonare con l'Orchestra di Chicago. Marielle ha arrangiato il suo *Troubled water*, una sorta di Spiritual, nel genere "classical black", come lei stessa amava dire: un misto di jazz infarcito da ar-

Katia e Marielle Labèque suonano la *Trilogia Cocteau* di Glass

peggi che vengono dallo stile classico ottocentesco.

Quello che manca nel cofanetto è la testimonianza del vostro impegno nel campo della prassi esecutiva storicamente informata. Come mai?

KL. Ha ragione: il motivo è che volevamo includere solo dei pezzi a due pianoforti. Certo, avremmo potuto inserire qualcosa con il fortepiano, ma già questi tre CD sono così variegati che abbiamo pensato di evitare, rimandando il progetto a una prossima uscita, tutta incentrata sul fortepiano.

Come gestite le vostre differenze musicali, i vostri differenti punti di vista?

ML. Non litighiamo, per fortuna, ma ognuna di noi si batte per le proprie idee: è un lavoro di confronto che prosegue da 55 anni, e per fortuna in modo felice. Ognuna di noi è cambiata, anche musicalmente, ed è una cosa buona: alla fine troviamo un accordo, senza avere una particolare ricetta.

Ma le vostre personalità nella vita si riflettono anche al pianoforte?

ML. Quello che le posso dire è che sono le voci a farlo: io ho un timbro più grave di quello di Katia, e al pianoforte mi metto sempre ai bassi. Trovo che così ci armonizziamo meglio: è come essere all'opera, dove la bellezza viene dalla varietà dei colori. Ho provato a cambiare: nel nostro disco delle *Danze ungheresi*, in alcune ho suonato all'acuto, ma non ero a mio agio.

Quattro mani e due pianoforti: due mondi diversi?

ML. Totalmente: il quattro mani è intimo, il due pianoforti è spettacolare, orchestrale – pensi al *Sacre du printemps*! Quando si suona a due pianoforti, bisogna pensare ai timbri degli strumenti, come succede nella versione del *Boléro*.

Nell'intervista del 2008 esprimevate qualche timore sul futuro della musica classica, specie nel pubblico giovane: oggi che l'intelligenza

artificiale sta rimescolando tutte le carte, che punto di vista avete?

KL. Non si possono avere troppe certezze: ma la chiave è sempre l'educazione. Per capire e godere della musica classica, è necessaria. Tutti possono amarla, è chiaro, ma bisogna confrontarsi con questo mondo: torno a citarvi Philip Glass, che ha portato molte persone verso la classica perché prima l'hanno ascoltato al cinema, nei suoi progetti con David Bowie, in altri contesti. Io non credo alla qualità dei generi in quanto tali, non è vero che nella musica colta tutto è fatto bene: dappertutto c'è buona musica e cattiva musica. E ugualmente non credo a compositori il cui catalogo è tutto di alta o bassa qualità: anche Mozart obbediva alle convenzioni e ha scritto pagine poco ispirate. Ecco perché non suoniamo tutto lo Schubert a quattro mani, benché la *Fantasia in fa minore* sia geniale. Ma chi non ha mai ascoltato nella vita il *Sacre* o la *Passione secondo Matteo* ancora oggi ne viene fortemente colpito; e anche chi odia le *Quattro stagioni*, se ascolta l'incisione del Giardino Armonico non potrà rimanerne indifferente. A me è capitato proprio così, è stata Viktoria Mullova a "costringermi": così ho scoperto Giovanni Antonini, un vero genio, con cui poi abbiamo iniziato a lavorare e a scoprire il mondo degli strumenti antichi e della prassi esecutiva. Adesso vorremmo incidere con lui i Concerti di Mozart (il doppio e il triplo), ma va trovato uno sponsor.

Anni fa avete creato la Fondazione KML, che ha scopi educativi: quali sono le attività attuali?

KL. Tutto è partito dall'esempio dei nostri genitori, per cui la musica era parte della vita quotidiana: all'epoca non era così facile ascoltare la musica, e noi avevamo a casa tanti dischi, dei pianisti come Horowitz e François ma soprattutto dell'opera italiana. Verdi, Puccini e l'amato Bellini sono stati parte della nostra infanzia: forse per questo amiamo la musica pianistico che ha un lato lirico. La Fondazione, oggi, non riceve aiuti economici, e quindi la sosteniamo solo noi due: cerchiamo di assistere giovani artisti

che abbiano potenzialità, come Isabelle e Florence Lafitte, che stanno lavorando ad un catalogo completo della musica a quattro mani, attingendo anche ai nostri archivi. E poi voglio citare un giovane ballerino, Nicolas Mariaud, che è nella compagnia di Angelin Preljocaj, che fa anche film e video partendo dalle nostre incisioni.

So che non vi dedicate all'insegnamento. Perché?

KL. Non ne ho alcun talento. Se vedo un giovane talento pianistico, mi commuove così tanto che non sono capace di essere critica, e un professore deve essere severo: mia madre lo era. Diamo consigli a pianisti già di alto livello, ma niente di più; o al massimo facciamo degli incontri con professionisti all'inizio della carriera, come è successo alla Chigiana. Vede, un professore deve dare certezze, ma in musica molte soluzioni sono sempre possibili: ecco perché non fa per noi, che ci consideriamo ancora oggi delle allieve che devono imparare. Imparare nuove musiche, nuovi stili...

Cosa sognate per il futuro?

KL. Solamente di continuare così, di suonare ancora sia in studio – anche se il microfono è impietoso – che dal vivo, avvolte dalle vibrazioni che il pubblico sa dare. ■

LA CROIX

« 55 », par Katia et Marielle Labèque

Coffret de 3 CD Deutsche Grammophon

Par Emmanuelle Giuliani / Publié le 14 juin 2026

Pour célébrer leur anniversaire au service de la musique, les toujours juvéniles sœurs Labèque publient un coffret de trois CD témoignant de leur foisonnant parcours vécu en duo. Rien n'échappe à leur curiosité en matière de style et de répertoire, tout resplendit grâce à leur flamboyante virtuosité, qui s'est raffinée et comme « spiritualisée » au fil du temps. La création contemporaine savante ou populaire, qu'elles défendent avec feu et flamme, côtoie Gabriel Fauré, Maurice Ravel et Erik Satie, le romantisme allemand s'invite sous la signature de Mendelssohn ou de Brahms. Le piano en majesté sous les 20 doigts de deux princesses musiciennes.

Les sœurs Labèque publient un coffret de trois CD témoignant de leur foisonnant parcours vécu en duo. Joël Saget / AFP

<https://www.la-croix.com/culture/6-albums-de-musique-classique-pour-preparer-l-ete-20260614>